

Életünk

ember tájékozódá-
-isztussal felvett
az isteni
s öröm-
el a

AZ EURÓPAI MAGYAR KATOLIKUSOK LAPJA

V. évfolyam 3. szám (5. Jahrgang Nr. 3.)

A Z St.Gallen — Erscheint monatlich

1973 március 1.

Kettős évforduló

1973-ban kettős évfordulót ünnepelünk: 1848 március 15-nek 125. és Petőfi Sándor születésének 150. évfordulóját.

Mit jelent ez a két évforduló a mai magyarság, az elnyomott nemzet, s a Szabad Világban szétszóródott emigráció számára? Ad-e számunkra valamilyen útmutatást a márciusi ifjak s Petőfi Sándor példája?

Bizonyára akadnak olyanok, akik erre a kérdésre «nem»-mel válaszolnak. Dívatos elméletek követői, akik a társadalom, az ember, a tudat «átfunkcionálhatóságát» hirdetik, akik a múltat elsöprő «kulturális forradalom» eljövételében reménykednek, de azok is, akik kizárólag a mának élnek, s kizárólag a fogyasztói társadalom és a tömegtermelés nyújtotta materiális jólétet élvezik, tudatosan vagy öntudatlanul elfordulnak a múlttól. De ez a kisebbség.

Az emberek többsége ragaszkodik a gyökerekhez, hű marad múltjához, kegyelettel őrzi és ápolja ősei emlékét. Ezeréves történelme során mennyiszor merített a magyarság is erőt elődei példájából. Nemrég ünnepeltük Szent István születésének ezredik évfordulóját. Országalapító szent királyunk ma is utat mutat nekünk, tanítása erőt ad ahhoz, hogy hitünkkel felvértezve szembenézhessünk a kereszténységünket és nemzeti függetlenségünket egyaránt fenyegető modern pogányság kihívásával.

Ebben az évben újabbkori történelmünk egyik legjelentősebb eseményére, az 1848-49-es szabadságharcra emlékezünk, melynek szinte alig van olyan mozzanata, amelyről ne írtak volna a kortársak, majd később a történétírók és a publicisták. Most, amikor meghatódottsággal és kegyelettel hajlunk meg történelmünk e nagy nemzedéke s az elesett hősök emléke előtt, magunkba nézünk s választ várunk a feltett kérdésre: mit üzennek nekünk a hazáért életüket adó jurátusok, nemesek, papok, polgárok, fölművelők, akikre csodálattal és tisztelettel nézett az akkori Európa, ugyanúgy, mint kései méltó utódaikra, az 56-os hősökre?

Mi az, ami 1848 nagy fellángolásában maradó és örök? Mindenekelőtt a nemzeti függetlenség, az önrendelkezési jog, a jogegyenlőség és a szabadság eszméje.

Ezek voltak a 19. század reformmozgalmának alap gondolatai, s erre a korszakra akkor is kegyelettel és büszkeséggel emlékeznénk, ha a történelem fordulata nem fosztotta volna meg népünket ezektől az alapvető szabadságjogoktól.

Különböző, tendenciózus történelmi irányzatok követői úgy tüntették fel a múlt század szabadságesezméit, mintha azok érvényrejtetése szakítást jelentett volna a korai középkor óta Európa szellemi arculatát meghatározó keresztény világnézettel. Ez téves felfogás. Mindaz, ami a Felvilágosodás korának filozófusai által meghirdetett szabadságesezmékben maradó és időtálló, a keresztény világnézet egyik pillérét képező természetjogi tanításon alapul. A 16-17. században kialakuló s a 19. század reformmozgalmi által elsodort uralkodói abszolútizmus pedig az államhatálonnak az egyénnel szembeni túlsúlyát jelentette, s a természetjoggal ellentétes fejlődés eredménye volt.

Különösen szembeűnik ez, ha a magyar történelmet tanulmányozzuk. Szent István által létesített keresztény államszervezetünk a középkor évszázadain keresztül szerveesen fejlődött alkotmányos állammá. A rendi Magyarország a ma dívatos angol-szász kifejezéssel élve a «checks and balances», az egymást ellenőrző és ellensúlyozó erők rendszerére épült. A reformkört közvetlenül megelőző időszak abszolútizmus felé hajló kormányzási gyakorlata a magyarság ősi, önkormányzati intézvényeinek, így pl. az országgyűlésnek az elsorvasztását vonta maga után. 48. közigazgatási fordulata tehát a történelmi magyar állam önkormányzati kormányrendszeréhez modern keretek között történő visszatérést jelentett. Március másik nagy vívmánya a jogegyenlőség eszméjének érvényrejtetése, a nemzet fogalmának az egész népre, tehát a közönségi kiváltságokból addig kirekesztett rétegekre való kiterjesztése volt.

A történelem nagy pillanataiban gyakran előfordul, hogy egy kiváló ember, államférfi vagy költő megszemélyesíti a nemzet géniuszát. A szabadságharc idején

a nemzet géniusza Petőfi Sándorban öltött testet. Ő nemcsak a világirodalomban nyilvántartott legnagyobb lírikusunk, hanem a nemzet függetlenségi törekvésének, szabadságvágyának egyik legmarkánsabb kifejezője. Ma, amikor csak a háttér háttérében tudunk küzdeni a feszültség csökkentésének euphoriájában élő Európában önrendelkezési jogunkért, elsősorban erre a Petőfi Sándorra emlékezünk, az önrendelkezési jogért folyó küzdelem rendíthetetlen és tántoríthatatlan harcosára, aki eszméiért életét áldozta.

Szabadságharcunk szellemét és légkörét azért érezzük ma olyan közelinek, mert e sokat szenvedett, ma élő magyar nemzedéknek a Mindenható a csapások sorozatában megadta azt a kegyelmet, hogy egy hasonlóan nagy történelmi pillanatot megélhetett: 1956 októberét. Tizenhét évvel ezelőtt a nemzet ugyancsak egy emberként ragadott fegyvert az abszolutisztikus osztrák államhatálonnál százszorta veszélyesebb elnyomó, a totális kommunizmus ideológiai vértetéjében fellépő nagy orosz, szovjet imperializmus ellen. Metternich kormányzata a nemzeti függetlenséget és a politikai jogokat korlátozta, a marxista-leninista szovjet kommunizmus ezen túlmenően az egyén életét is teljes ellenőrzése alá vonta, s az ókori despotizmusok megszüntte óta példátlan hatalmi apparátust épített ki erre a célra.

1848 eszméinek maradóóságát és aktualitását éppen az bizonyítja, hogy mihelyt 1956 októberében a nép többsége ugyanazokat a követeléseket magáévá tette, az idegen hatalom erejére támaszkodó elnyomó rendszer néhány nap leforgása alatt összeomlott. A magyar nemzet ismét győzött, miként 1948/49-ben is. S ismét az idegen katonai túlerő fojtotta gúzsba. S nagy költőnk, Petőfi szavait idézve «Európa újra csendes» maradt. S miként akkor, ma is újra elnyomás nehezedik az országra.

Amint az akkori abszolútizmus nem volt tartós, ma is bízunk abban, hogy Isten kegyelmével eljön az az idő, amikor mind az ezeréves magyar nemzet, mind Európa többi elnyomott népe — megőrizvén nemzeti egyéniségét — egyesülni fog egy új «Respublica Christiana»-ban.

DR. CZETTLER ANTAL

Mit tud a nyomjai plébános?

1939 augusztus végén Pécsre kellett utaznom egy heti munkára, de mivel éreztem, hogy valami van a levegőben, pontosan akartam tájékozódni és dél tájban fölmentem a Sándor palotába Kovrig Béla lától megtudni, mi a helyzet. Ő akkor Teleki Pál mellett dolgozott az elnökségen, még hozzá a negyedik osztályt vezette, tehát ismernie kellett, mi van és mi várható a külpolitikában. Határozottan kimondta: nem kell aggódnom, mert szó sincs arról, hogy Hitler hamarosan háborút indít. Az majd csak hónapok múlva jöhet. Ebben meg is nyugodtam és így szálltam föl a pécsi gyorsra, ahol Iselstóger plébánosra bukkantam és nyomban nekem szögezte a kérdést: Ugye látja, itt van nyakunkon a háború? Erre nagyot néztem és elmondtam neki, hogy majd nem egyenesen a Várból jövök és ott nem tudnak róla semmit. Erre ő csak sajnálkozó megjegyzést tett a kormányról: az urak ott a magasban mindig így vannak, de a paraszt a vidéken jobban látja, mi készül a világban.

Ebből jókora vita támadt köztünk, csak nem sikerült eldönteni, kinek van igaza. Másnap, szeptember 1-én reggel tisztelegtem a rektorunknál és ő is azt állította: Pécsért a nép meg van győződve, hogy hamarosan kitör a háború. Amint a rektor szobájából kiléptem, rögtön a rádióhoz hívtak, mivel a jó tanárok nem értették Hitler hörgő hangú beszédjét és alig hallgattam, tüstént kitűnt a szövegből, hogy a háború már éjfél óta folyik. Nem értettem az egész dolgot: honnan tudja a nép a fontos hírt, amiről a kormánynak fogalma sem volt? Pedig akkor jó kézben volt a külügyi szolgálat és Teleki Pál körül kitűnő szakértők dolgoztak. Sajnos, nem vizsgáltam meg, vajon honnan eredt a nép véleménye, csak azt határoztam el, azontúl arra is figyelek, mit mondanak az utcán. Annyi bizonyos, e kérdéssel érdemes volna behatóan foglalkozni.

Némileg hasonló esetnek már egész irodalma van Németországban. Ez egy személytől ered és a nép először gúnyosan mosolygott rajta, de később annál komolyabban vették. A múlt század elején élt a Bajor-erdő vidékén egy vándorló molnár, Pregl Mátyás, aki az elvászott malomköveket javította és néha a jövőről is tett valami megjegyzést. Napoleon sok háborúja miatt sok volt a baj és nyomorúság, de «Mühlhiasl», ez volt a gúnyneve, csak legyintett, ha a panaszt, sópánskodást hallotta: ez még semmi, de akkor lesz majd a nagy veszedelem, amikor megépítik ott a vasutat. Azt csak majd unokái fogják megérni és a vasút csakugyan elkészült 1914-ben, föl is avatták júliusban és másnap már a behívott katonákat szállította. Aztán pontosan leírta, mi lesz a helyzet az elvesztett háború után.

Ugyanígy megjósolta a második világháborút is. Akkor kezdődik, amikor majdnem elkészül a Duna fölött a híd Strau-

bingnál és valóban úgy is történt 1939-ben. Ma már sokan nagyon komolyan veszik e látnokot azért is, mivel röviden leírta a harmadik pusztulást is, amely szerinte csak három napig fog tartani s akkor kell az erdőkre menekülni előle, amikor a vörösök a Cseh Erdő felől jönnek a bajor Duna felé. Abban az időben nem értette senki, miféle vörösökről beszélt Pregl, ő sem magyarázta tovább, csak ismételte a szót, azonban népies módon annál inkább hangsúlyozta, hogy gyorsan kell menekülni a nagy erdőkre. A veszedelem után alig marad ember meg állat azon a vidéken és annyi lesz a lakatlan föld, hogy mindenki bőven foglalhat belőle. A jó embernek nyilván fogalma sem volt az atombombáról vagy valami hasonló fegyverről és paraszti módon fejezte ki, amit látott. Mi talán jobban sejtjük, mit akart mondani, mivel ismerjük a technika roppant fejlődését.

A nagy vész után Isten prófétákat és szenteket fog küldeni, hogy a maradék népet megtérítsék és megint békeesség lesz a földön. Rövidre fogva ennyi a jóslat lényege és most tudósok bogozzák, mit kell tartani róla. Úgy látszik, nem természetfölötti forrásból ered, mert sem a látnok maga sem mások nem hivatkoznak erre, sem azok nem említik, akik őt közelebbről ismerték. Derék jó hívó ember volt, talpig becsületes, de misztikus kegyelmi adományban nem részesült. Ezért is nehéz megmagyarázni, honnan merítette föltűnően biztos tudását. Don Bosco jóslatait könnyebben értjük, mivel nagy misztikus volt és felsőbb közlésből nyerte azokat, de oldhatatlan rejtély előtt állunk, amikor nem lehet a kegyelmi adományra hivatkozni. Ma parapszichológiának nevezik az új tudományt, amely e kérdéssel foglalkozik. Pontosán leírja ugyan a tényeket, azonban azoknak okát földeríteni nem képes, vagyis csak azt tudjuk megállapítani, hogy egyes személyeknek valami különös tehetségük van a jövőbe látni vagy rejtett dolgokat felfödözni, de tovább nem jutunk. Ez is a természet egyik titka és egyelőre mást nem mondhatunk. Egy ilyen művelt személy azt állította: mindig biztosra vehető, amit lát, de az esemény időpontját néha tévesen ítéli meg. Hasonlóan tehetséges rendőrtiszt volt a két világháború között Budapesten, de később nem ellenőrizte magát és számos hibát követett el. Nem is vették többé komolyan.

Nagyon zavaros időben élünk, amikor mindenkit izgat a kérdés, vajon mit hoz a holnap és milyen irányt vesz a történelem. Állítólag Don Bosconak volna jóslata rendje számára, amit azonban nem közölnek. Nem tudjuk, mi a szöveg hiteles tartalma, ám ez nem is annyira fontos, mivel máris bizonyos, hogy a földi lét ezentúl már mindig veszélyes lesz és e tényhez kell igazodnunk. Közben új tudomány is jött létre, a futuriológia, amely az új számító géppel iparkodik a jövő titkát kibo-

gozni, de eddig még komoly eredményt nem tud fölmutatni, bár a művelői tudományos módszerrel dolgoznak. Ezért továbbra is elénk mered a felelősség kérdése, vagyis a roppant föladat, amelyet meg kell oldani, ha még élni akarunk.

Ha valaki azt mondja: engem a jövő nem érdekel és utánam jöhet a vízőzön, nyíltan bevallja léhaságát, hiszen még gyermekei sorsával sem törődik, tehát nem is érdemes vele szóbaállni. Ezekben bizony föl kell ébreszteni a felelősség tudatát, csak itt új nehézségbe ütközünk. Ez a nagyszerű szó siralmasan elkopott és súlytalan lett már, pedig nem lehet mást használni helyette. Valójában e fogalom körül kellene most világraszóló forradalmat csinálni, ha még menekülni akarunk a fenyegető végzettől. Mennyire sürgető ez, abból a tényből is kitűnik, amit vajmi kevesen vesznek tudomásul és ez a technika roppant haladása az utolsó két évtizedben. A szakértők joggal állítják: a történelem kezdete óta nem haladt annyit a technika, mint ebben az időszakban, vagyis húsz esztendő alatt és egyelőre nincs mód e folyamatot lassítani és iszonyatos következményeit elhárítani. Túlzás nélkül mondhatjuk: a technika már hatalmasabb, mint a természet, hiszen például a vegyi ipar óriási fejlődése megmérgezi már a nagy folyókat és tavakat is, mivel a gyárak hulladéka és szennyvize mind a vizekbe kerül, ahol kipusztul a növényzet, az állat és hovahamar kívánatos lesz az őserdő, mert a technika rontása még nem jutott odáig.

Nem szükséges semmiféle különös tehetség, hogy e borzalmas jövőt előre lássuk s azért olyan súlyos a felelősség is, amely már a mai nemzedéket terheli, ha azonban a társadalom zöme Istent nem ismer és jogosnak tartja az ösztön meg az élvezet korlátlan szabadságát, a felelősség tudata is elsorvad s az ilyen nép vakon rohan a pusztulásba, amelyhez fogható még nem volt. A romboló ösztönök ellen csak egy maroknyi kisebbség harcol tudatosan és hősiessen, tehát könnyű kiszámítani, mi lesz az emberiség sorsa esetleg már a közeli jövőben, hacsak isteni beavatkozás nem állítja meg a rohamos hanyatlást. Ha valaki nem ismeri a legfőbb tekintélyt, ha semmibe veszi a köteleesség parancsát, ha egészen szabadjára engedik az ifjúságot és nem nevelik erkölcsi komolyságra, az egész élet képtelen badarság lesz és a léhaság szavazata kormányozza az államokat vagy az önkény zsarnoksága lesz a törvény.

1944 őszén Dachauban fönntartott helyem volt, csak az volt a szerencsém, hogy a Gestapo nem fogott el Budapesten, tehát volt okom azon gondolkodni, miként tudott a világhírű egyetemek népe emberi szörnyek pártja előtt meghódolni. Ez a kérdés ma is időszerű.

VARGA LÁSZLÓ SJ.

A Szentatya gondjai

Aki figyelemmel kíséri a szokásos heti kihallgatásokat, sokszor betekinthez a pápa gondjaiba. Átélheti, mit jelent az Egyháznak benne élnie a mai világban. Menyire éli át az evangélium hirdetésének, az ember megszentelésének és üdvösségének felelősségét. Miért jöttök hozzánk, kérdezte a pápa január 17-én a sokezer zarándokot és turistát. Mit kerestek annál, aki örül, hogy láthat, fogadhat benneteket, szólhat hozzátok és veletek együtt érez. Talán egy különös embert akartok látni? Történelmi jelentőséget? A pusztába kiáltó tanút? Tudjuk, nem annyira azért jöttök, hogy keressetek, hanem inkább, hogy megtaláljatok valakit, akit talán még nem láttatok, akihez még nem közeledtetek, de akit jól ismertek, mint atyát, testvért, barátot és tanítót. Látni akarjátok azt, aki Krisztust képviseli, akihez ti is tartoztok és akinek, mint keresztények a nevét is viselitek és hasonlóak is vagytok hozzá, Krisztus szolgájával akartok találkozni, a kinek átadta a kulcsokat, vagyis a mennyek országa hatalmát, annak a vallásnak a hatalmát, amelyet Ő maga alapított láthatónak, lelkinak és az egész világ számára. Ezt nevezte Ő Egyháznak. Azért jöttök Hozzá, mert tudjátok, hogy «ahol Péter van, ott az Egyház».

Milyen szép és fölemelő a kereszténységl! Mennyi élet és érték van bennel! Ahol megvalósítják, élnek a kereszténységet, az evangéliumot, ott mindent átjár a szeretet, virágozik a kultúra, a művészet. Ott nemcsak embernek, hanem Isten gyermekének érzi magát a politikus, a mérnök, a munkás, a beteg, a szenvedő. Ott senkit nem aláznak meg, mert tudják, hogy egymásnak testvérei vagyunk. Ahol viszont hiányzik az életből az evangélium, ott nincs szeretet, ott rideg az emberi kapcsolat, nincs testvéri segítség. Ott csak a haszon az irányadó. Ezt az elhidegülést érzi a mai világban a pápa és okát abban látja, hogy Istennek nem adnak helyet az életben. Erről a súlyos veszteségről beszélt közvetlen, atyai hangon a sokezer zarándokkal. Gondolkozzatok velünk együtt korunk néhány feltűnő jelenségéről. Egyike ezeknek az Isten távolléte. Sokat írunk és beszélnek erről a problémáról. Emlegetik az ateizmus különböző formáit; a szekularizmust, vagyis azt a törekvést, amely arra irányul, hogy az ember mindennapi életéből és a közéletből is kiiktassák a vallást. Tudatosan kerülnek, hogy Istenről beszéljenek. Nem akar Istenről tudni a kultúra, a művészet, a világi tudomány. Sőt, egyik országban, mely különben nagymúltú vallásos hagyományokkal rendelkezik, egy írónak megtiltották, hogy Isten nevét nagybetűvel írja. (A Szovjetunióról van szó. A nobeldíjas Szolzsenyicintől azt követelték, hogy «1914 augusztusa» című legrövidebb munkájában írja Isten nevét kisbetűvel. Ha erre nem hajlandó, nem engedélyezik a könyv kiadását. Ezt maga Szolzsenyicin közölte egyik barátjával és hozzátette: a felszólí-

tásnak nem hajlandó eleget tenni. Nem fogadja el ezt a primitív, megalázó ateista követelést. Személyes meggyőződésével ellenkezik az ilyen kívánság, de azért sem hajlandó megtenni, mert akik 1914-ben háborúba mentek, Isten nevét nem írták kisbetűvel és közönséges történelem-hamisítás lenne, ha a cenzura követelésének eleget tenne.)

Ilyen nagy ellenségei lettek Isten szent nevének a mai emberiség egyes képviselői? Ez csak egyik szélsőséges megnyilatkozása a mai ateizmusnak — mondotta a pápa. Vannak más formái is ennek az irányzatnak, amelyekkel szintén kellene foglalkoznunk. A modern ember allergiás a vallással kapcsolatban. Nem képes többé Istenre gondolni, Őt keresni, Hozzá imádkozni. A modern ember közömbös és lelkiileg érzéketlen. Azt is mondják, hogy a mai embernek nincs szüksége Istenre. A vallás fölösleges, semmire sem jó, sőt fékezi, gátolja az élet fejlődését. A mai ember felszabadult a régi teológiai ideológiák, mítoszok világából, kioltotta magában a vallás fényét és azt vallja: többet ér a hitetlenség éjszakája, mint a misztifikáció és a babonás spekuláció. Röviden a mai ember általában abban bizik, hogy a gazdasági élet, az anyagi jólét betöltheti az életét. Hányan gondolkoznak így — kérdezi a pápa — nehéz lenne megmondani. De a jelenség feltűnő és ez mélyesen elsomorítja azokat, akik felelősséget viselnek az evangélium hirdetéséért.

Másrészt azt tapasztaljuk, hogy az emberiségben, főleg a fiatalságban mélyreható nyugtalanság uralkodik. Annak, hogy a modern ember elveszítette a dolgok értelmét, az élet célja iránti érzékét, kialudt lelkeiben az életet átfogó, az ember létét, munkáját megvilágító fény. Ennek következménye lett az, hogy a modern ember bizonytalanul tapogatózik, mint a vak. Keresi a tájékozódási lehetőséget, de nem találja az ehhez szükséges szilárd pontot és megpróbálja megnyugtanni magát, hogy ki van szolgáltatva a véletlenek játéka. Akik az evangélium talajáról figyelik ezt a zűrzavart a modern ember életében, azoknak az a benyomása, mintha a modern világ új bábeli zavarban élne. Az a gondolat is felvetődik bennük, vajon nem onnan van-e a modern ember bábeli zavara, hogy hamis fogalma van az Istenről? Vajon nem azért függetleníti-e magát Istentől, mert az az Isten, akit magának elképzelt, valóban nem létezik! Ebben az esetben viszont a modern Bábelnek oda kell vezetnie, hogy a modern ember hozzálát Isten felkutatásához. Minden erejét összeszedve arra törekszik, hogy megismerje azt az Istent, aki megteremtette és fenntartja a világot. Figyelmét arra irányítja, hogy megismerkedjék azzal az Istennel, aki annyira szerette az embert, hogy értünk emberré lett és Jézusban megváltott. A feltámadt Krisztusban életünknek értelmet adott. Ez az ismeret vezet ki a modern Bábelből! Ezen az úton

találja meg a modern ember tájékozódásának szilárd pontját. A Krisztussal felvett kapcsolat gyújtja ki lelkében az isteni fényt, mely életének értelmet ad és örömmel tölti el lelkét. Ez az út vezet el a modern embert a belátáshoz, hogy az élet nehézségeit is vállalni lehet. «Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik elfáradtatok és meg vagytok terhelve, én megnyihítelek titeket.» (Mt 11, 28.)

A pápa tehát nem arra szólítja fel a vakussággal küzdő modern embert, hogy vonuljon ki a világból, nézzen a múltba, meneküljön a mindennapi feladatoktól, hanem arra bátorítja, hogy a lelki és szellemi bábeli zűrzavarból Isten helyes megismerése felé keresse a kiutat. Szabadítsa meg magát a téves ismeretektől, a hamis istenképektől és ismerkedjék meg azzal az Istennel, aki értünk Krisztusban emberré lett. Erre az emberré lett Istennel alapozza az életét, mert Ő vezet el bennünket a megdicsőüléshez. Ahhoz a boldogsághoz, amely feltámadása pillanatában benne felragyogott.

FÁBIÁN KÁROLY

15. MAGYAR PAX ROMANA KONGRESSZUS

Idén tavasszal 15. kongresszusát tartja a Katolikus Magyar Egyetemi Mozgalom, április 23. és 29. között Belgiumban, a Gent melletti Drongen-ban. A rendezők tizen-negy európai országból — köztük Jugoszláviából — és az Egyesült Államokból mintegy 150 diákot és értelmiségit várnak a hűsvéti találkozóra.

A tavalyi kongresszus témája volt: Mit ér az ember, ha magyar? Az idei kongresszus tárgysorozatán ez az általános téma: Mit ér az ember, ha keresztény?

A kongresszus programjából:

Prof. Vass György SJ, a Heythrop College (Londoni Egyetem) dogmatika tanára:

Keresztény ember a szekularizáció és az ellenirányzatok gyűjtőpontjában.

Prof. Békés Gellért OSB, a dogmatika tanára a római S. Anselmo egyetemen: **Szemlélődés vagy cselekvés?**

Prof. P. I. H. Walgrave OP, a leuveni egyetem tanára: **A mai ember vallási tapasztalata.**

Balogh István (München): **Isten... hit... vallás a pop és rock világában.**

Polgár Kornél építészmérnök (Hága): **Mai templomépítés.**

Dr. Weissmahr Béla SJ, előadó a müncheni Filozófiai Főiskolán: **Cselekvésünk irányelvei: az etika és az evangéliumi erkölcs megalapozása.**

Dr. Világhy Ernő, főiskolai tanár (Köln): **Fogyasztás vagy szolgálat.**

Dr. Horváth Árpád, a luzerni Teológiai Fakultás filozófia tanára: **Agresszivitás, erőszak... ellenállás... közömbösség... türelem... szeretet...**

Gondolatok a keresztúton

A háború után épült Bécsben az egyszerű kis plébániatemplom az Augarten sarkában. (2, Gaussplatz 14.) Nem képzőművészeti múzeum, mégis szívesen szállingóznak oda a hívők rövid imára napközben is: a templom az imádság háza!

Az Isten házába művészeket minden korban a legszebbet és legjobbat akarták adni műveikből. Ennek a kis templomnak egészen új keresztútja ragadta meg figyelmemet. Vértörés és arany színek játékaiból kapunk indítást arra, hogy megváltásunk legjelentősebb néhány óráját végig-elmélkedjük. Az üdvösség történetének titkai értelmünk előtt javarészt árnyékban maradnak. Egy-egy fölcsillanó szimbólum, arc, jellegzetes kézmozdulat, tárgy... gondolatainkat épp elindítja, de nem köti meg. A művész a plébánia magyar káplánja, **Urge Alajos** úgy irányít, hogy egyenleg kövessük az eseményeket.

Mielőtt elindulnánk Krisztus keresztútján, magunkbaszállásra indít a bevezető kép: Hajnalban megszólal a kakas. Simon Péter, a «Köszál» rádöbben gyöngeségére: háromszor tagadta meg az Urat. Fejéhez kap és bánkódva hagyja el a főpap házának udvarát.

Vajon nyugodtan nézhetnék-e én az Úr szemébe? Kiállok-e mellette kényes helyzetekben is?

A Keresztút első állomása: Jézust halálra ítélik. — A római birodalom helytartója, Poncius Pilátus, világosan látja, hogy gyűlölet fűti azokat, akik hamis vádak alapján követelik tőle, hogy Jézust keresztre feszíttesse. «Királyi hatalomra tör, az adófizetés ellen lázított» — szólnak a valótlán vádak. «Ha ezt szabadon engeded, nem vagy a császár barátja» — kiáltják fenyegetően a császár helytartójának. — Pilátus elrendeli, hogy Jézust, noha nem tartja Őt bűnösnek, megkorbácsolják. Ronccsáverten, megcsúfoltan vezeteti az üvöltő tömeg elé az áldozatukat: «Ecce homo» — mutatott rá: nézzétek, ember ez még? Mégsem ért célt. Az elvakult gyűlölet mindenáron keresztalálra szóló ítéletet követel. — A helytartó végül is enged. A felelősséget áthárítja a fellázított népre és annak vezetőire. Ezek a szokásos formák között magukra vállalják az igazságtalanul kiontandó vért: magukra és fiaikra.

A főpapok célt értek. Félítették hatalmukat, de a népet is. Mennyit nyomott ez utóbbi aggodalom a latba, nehéz lenne eldönteni. Zavargás esetén ez a rosszindulatú helytartó minden számítás szerint kegyetlen eszközökkel lépett volna közbe. Volt erre már példa a közelmúltban.

Jézus sorsa most már a szabad prédáé: unatkozó örök játékszere. Arcába köpnek, fejét verik, tövisből font koronát nyomnak fejére.

Milyen kényes vagyok én, ha csak a legkisebb sérelem is ér engem!

A keresztalálra ítéltnek magának kellett kivégzése eszközét a felfeszítés helyére vinnie. — Kivért, agyonkínzott U-

runk! A kereszt fája a szakmabeli ács számára nem lehetett idegen tárgy: bizonyára emeltél nehezebb gerendákat is Szt. József műhelyében. De nem volt mögötted a kihallgatások testi-lelki gyötrelme, a könyörtelen korbácsütések nyomorékká vertek, nem állt közvetlen előtted a kereszt szégyene és kínja... Válladra veszed a keresztet, mint egy koporsót: élve szögeznek rá hamarosan, de ez lesz holttetemed első hordozója is.

Alig, hogy az első ingadozó lépteket teszed, már össze is rogytál... — De nézd, édesanyád jön eléd. Elszörnyedt arcán láthatod szétvert arcod tükörképét: féltő szeme próbálja borzadályát magába rejteni... Eddig hazzászokott délceg tartásodhoz; rettegett jövődért, amikor látta, hogy a nép vezetői fölé kerekedtél. Azok vesztetre törtek, mert különben mindig vesztesek maradtak volna veled szemben. — Még látott édesanyád néhány nappal ezelőtt, amikor diadalmenetben érkeztl a városba, amikor majd hogy a kövek is hozsannát kiáltottak! A nép vezérének tekintett és pusztá kézzel ment volna nevedben már fegyverek ellen is. De te csak az árusokat ütted ki a templomból, majd meg azt magyaráztad tanítványaidnak, hogy a legnagyobb legyen olyan, mintha a legkisebb volna, az előljáró pedig olyan, mint a szolga. Pilátus előtt kifejtetted, hogy országod nem e világból való... Ime, mennyire magadra maradtál. Még apostolaid bizalma is összeomlott, amikor ellenállás nélkül ellenségeid kezébe adtad magadat. Lehetett Tőled valamit várniok?

A katonák, akik a kivégzés helyére kísérték, lőtták, hogy túl sok véred folyt már el a korbácsolás alatt és utána látták, hogy nem jutnak veled tovább, ha egyedül kell keresztet hordanod. De már találtak is megoldást: egy idegen, egy cyrenei ember épp haza igyekezett. Újtát állták és kényszerítették, hogy ő vigye tovább a keresztet. Erős férfiú volt, erejét segítségére adta, ha csak kényszerből is. — Később ő és fiai apostolaid baráti köréhez tartoznak majd s benned lesz erejük.

Egy jószívű nő — a legenda Veronika néven őrizte meg alakját — kendőt nyújt neked, letörli arcodat: tele vérrel, porral, gyalázattal. Ismert-e téged — vagy egy voltál szemében a «legkisebbek közül»? Kit is mondhatnánk kisebbnek, elesettebbnek egy halálra ítéltnek, aki már annyira gyenge, hogy keresztjét sem tudja maga fölemelni? — Amit Veronika most a kezében tart és néz, véres, elmocskolódott kendő... de a te arcvonásaidal.

Mikor újra elestél, már nem egyedül Veronika az, aki könnyeit ontja érted: a szűk utcán zokogó asszonyok, leányok férföznek közeledbe. Megsiratnak: nem a nagy célt, annak csak az árát látják nyomorúságodon. Te elhárítod magadtól a részvét könnyeit; önként vállalt keresztútd az ő javukra is szolgálhat. — Saját bűneiteket bánjátok! Nemcsak érzem az

Mindszenty bíboros

Innsbruckban

Mindszenty József bíboros-prímás márc. 17-én 2 napos látogatásra Innsbruckba érkezik. Másnap, vasárnap d. e. 10 órakor a Szt. János templomban (Innrain) a helybeli Szt. István egyházközségnek ünnepélyes szentmisét mutat be.

Vasárnap d. u. 4 órakor a március 15-iki nemzeti ünnepel kapcsolatban és a Bíboros úr tiszteletére «Akadémia» lesz a Musikvereinsaalban (Museumstr.). A keretmúsort a Burg Kastl-i magyar gimnázium 40 tagú ének- és táncsoportja szolgáltatja.

Kérjük a bajor, vorarlbergi és salzburgi magyarságot, hogy minél számosabban vegyenek részt ezen az ünnepélyen.

Isten országának útja. Megismerés, akarat, helytállás... és sok-sok szenvedés. És mindennek megalapozásul erős hit és nagy-nagy szeretet. Sokan járunk rajta.

Végre eljutottál a beteljesedés helyére. Ruhádat letépi sebes testedről. Köntösödre pedig sorsot vetnek. Ez a katonák joga. A kivégzendő sorsa őket nem érdekli. Parancsot teljesítenek, a többi nem rájuk tartozik. — Gyakorlott hóhérezek rászegezik csuklódat és lábadat a kereszt gerendáira, majd felállítják a faalkotmányt... odaszögezve, elmozdíthatatlanul függsz rajta, meggyötört, ruhátlan tested kiszolgáltatva ellenségeid gúnyolódásának... a megaláztatás teljes, a fizikai szenvedés szörnyű: megmerevedik minden tagod, lassan fog az életerő.

Ott függsz a keresztben. Ellenfeleid kárörömmel nézik gyötrelmedet: ők győztek felett. Kétségtelenül ez a látszat... Ha kitértél volna előlük azon az éjszakán — megtehettél volna — és máshová mentél volna imádkozni... Ha a főpap előtt, talán csak látszatra, módosítod tanításodat, nem függnél most itt ég és föld között a kereszt gyalázatán. — Igaz, Atyád kívánta tőled ezt a szenvedést, te meg vállaltad: ne az én akaratom történjék, hanem a tiéd... De hát hol van most Atyád? — A városra váratlanul sötétség borult. Ijesztően, szinte vádlóan tör át rajta kiáltásod, «Atyám, miért hagytál el engem?»

Gyötrelmed nem soká tartott már. A szolgálatot teljesítő római százados, de még Poncius Pilátus is csodálkoznak, hogy néhány szörnyűségei órá után máris bekövetkezett halálad. Még utolsó sóhajtsodban is megvállottad Atyádat: kezébe ajánlottad lelkedet.

Haláloddal — mint ellenségeid vélték — sorsod beteljesedett. Megsemmisítettek fi-

Dr. Hász István püspök emlékezete 1884 – 1973

«Aki jóságot vet, szeretetet arat» — ezt a szép mondást olvastam egy szentképen s ez vonatkozik az 1973 jan. 27-én, a 89-ik évében Einsiedeln-ben elhunyt dr. Hász István püspökre is. 1929-ben a budapesti «Virgo Reparatrix» apácánál találkoztam vele először életemben, mint újmisé, az új tábori püspökkel, aki azóta mint az örök optimizmus szimbóluma élt bennem gyermeki lelkiületével, örökké mosolygó arcával, gyönyörű bariton hangjával, melyet bármely operaénekes megirigyelhetett volna. Szinte sohasem lehetett látni leverten, lehangoltan, elkeseredetten, jóllehet az emigráció, mint valamenyiünket, őt is elégszer türelem-próbára tette. Ily szempont szerint nézte a jövőt is. Egyszer, 1953-ban, megkérdeztem, mit gondol, mikor mehetünk haza? Habozás nélkül válaszolta: Eljön annak is az ideje.

Az örökös derű, melyet kisugárzott, különösen a gyermekekre, tette őt a svájci Unterägeri-ben, az ő 25 évig tartó rezidenciájában is oly közkedveletté, hogy a helybeli lakosok díszpolgárukká választották. Így lett ő a község szeretett és nagyrabecsült «Püspök Atyja», akit saját-

zikailag és erkölcsileg. Ugyed végleg zárult...

A kereszt altatt most már egymás után tűnnek fel azok, akik életedben a legközelebb álltak hozzád. Édesanyád néhány asszony kíséretében, legkedvesebb apostolod, János. Nikodémus, a tanácstag, aki eddig csak az éj leple alatt jött hozzád, most nyíltan mer mutatkozni közeledben, egy József nevű előkelő arimateai férfiú pedig, levette eddigi aggodalmát, elkéri Pilátustól holttestedet temetésre.

Nyugovóra tértél végre, jó Urunk! Nehéz volt a feladat, erős a küzdelem, emberfeletti a szenvedés. Most itt fekszel egy sziklába vésett új sírban, lepecsételt szikla a bejárat előtt. Katonák őrzik nyugvóhelyedet. Ez az utolsó állomás? Miért kellett mindennek így történnie? Érdemes volt ezért ennyi kint elszemvedni?

A 14 állomás után befejezésül még egy zárókép. A vérvörös árnyékmezőnyből aranyfényben fölfelé mutató ujj, mögötte Krisztu arca... azé a Krisztusé, akit keresztútja minden gyötrelmén végigkísértünk. De ez a Krisztusarc nem egy halott arca: ez a diadalmas arc Krisztusé, aki éll Hiába pecsételte le a sírt a győztes ellenfél aggodalma, hiába állt a sírnál kirendelt őrség... harmadnap reggel, úgy, amint előre megmondotta, saját erejéből kilépett a sírból... föltámadt és él. Győztesen és diadalmasan! Ő ad választ azoknak, akik elfáradtak és az élet terhe alatt roskadoznak. És a válasz így hangzik ma is: Nézzétek, én meggyőztem a világot!

DR. GIANONE EGON

juknak tekintettek nemcsak életében, hanem halálában is. Ezért adtak neki sírhelyet az Unterägeri-i temető legszebb helyén, a nagy Kőkereszt tövében, ahol templomba menet vagy jövet a sírját mindig szemük előtt láthatják.

Dr. Hász püspökről már kispap korában azt a bejegyzést találjuk a Pázmáneum hivatalos évkönyvében, hogy «jámbor, szelíd, jómodorú, fegyelmet tartó, az előjárókkal és társaival szemben tisztességtudó, kiváló szónoki képességgel, éleseszű, törhetetlen szorgalmú.» Valóban rendkívüli tehetséggel áldotta meg az Isten, ami arra képesítette, hogy sok ismeretet halmozzon fel önmagában, amit megkönynyított bámulatos emlékező tehetsége és kitűnő latin tudása. Ez nemcsak abban jutott kifejezésre, hogy a teológiai doktorátust a legnagyobb kitüntetéssel, «sub auspiciis regis» szerezte meg s így gyémántgyűrűs doktor lett, hanem a nyilvánosság előtti szereplésénél, nevezetesen nemzetközi összetételű üléseken, mint elnök különös feltűnést keltett nagyszerű latin eloquentia-jával s általában az idegen nyelvekben, a keletieket is beleértve, való nagy jártasságával.

Ily képzettség birtokában megértjük, hogy Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás a bécsi Pázmáneum volt kitűnő szeminaristáját, egykori osztálytársát ajánlotta tábori püspöknek. A kinevezés meg is történt 1929-ben s ebben a minőségben működött 1945-ig, a második világháború végén bekövetkező összeomlásig, amikor híveivel és bajtársaival Nyugaton keresett s talált menedéket. Mint püspök a harmincas évek békeéveiben sok előkelő személyiséggel került közelebbi kapcsolatba, köztük a nagy Apponyi Alberttel, aki egyik németországi szereplése után megmutatta neki azt a levelet, melyet a német vendéglátók a magyar politikai ékesszólás nagymesteréhez intéztek s őt ily kifejezéssel apostrofálták: «Plátót hallottuk».

Az emigrációs sors először Németországba sodorta a menekült magyar tábori püspököt, abba az országba, mely a hitleri «ezeréves birodalom» álma helyett mindennél a pusztulás és szenvedés nyomait mutatta. Ezért valóságos megváltásnak tűnt föl a boldog pillanat, amikor a kis Svájc, ekkor az emigránsok számára valószínű meseország, a békének, rendnek s a nyugodt polgári jólétnek hazája, kapuit megnyitotta előtte. Itt élvezte az Ingenbohl-i kereszties nővérek vendégbarátságát közel 27 éven keresztül, akik szeretettel gondozták nemcsak az egészség és derű napjaiban, hanem kétévi einsiedelni kórházi tartózkodása idején is.

Unterägeri-i tartózkodási idején, tehát 1948-1971 között, sokszor kelt útra a kies Aegerital-ból, ha szereplésre meghívták, akár Németországba, akár Svájcba. Nagy

örömöt okozott neki, ha a Basel-i püspök valahol bémálásra felkérte, vagy Einsiedeln-ben az apát kérésére a szerzetes kispapoknak a papirend szentségét kiszolgáltathatta. Kis könyvtárában, ha egyedül volt, szívesen mélyedt el a klasszikusokban, mert a történelem és irodalom különösen érdekelte. Valahányszor megjelentem nála Oberägeri-ben való tartózkodásom idején — 1953-ban —, mindig órákig elbeszélgettünk egymással a magyar sorskérdésekről, történelem, irodalom, stb. problémákról. Ilyenkor mindig megbámultam kiváló emlékező tehetségét, nagy magyar pártizmusát s törhetetlen optimizmusát, mellyel a világot, embertársait, a jelent és jövőt szemlélte. Innen figyelte meg a mindennapi életet, a különleges svájci lelkiséget, melynek egyik sajátja a magántulajdon tisztelete. Így egyszer megfigyelte, miként játszottak a gyermekek egy fűben talált órával. A gyermekek mindegyike a füléhez tartotta, megye, s miután egy darabig elszórakoztak vele, nem vitték el magukkal, hanem letették egy közel lévő padra.

Ebből a sajátos svájci miljöből, a «beata solitudo»-ból (boldog egyedülvalóság) szólította el most a halál, mely előtt még az ő makkegészségének is kapitulálni kellett. T. i. nem tudok arra visszaemlékezni, hogy ő valaha betegeskedett volna. Talán abban is van valami tragikum, hogy betegsége idején éppen az ő egykor nagyszerű emlékező képessége hagyta cserben. Ez is arra tanít, hogy ebben az életben semmi sem örök, ami a testté, csak az marad meg, ami a léleké. Vagy amint az egyszerű einsiedelni Bruder Meinrad, kinek boldogáavatása folyamatban van, szokta mondani: «Alles vergeht, nur die Ewigkeit nicht» — «Minden elmúlik, csak az örökkévalóság nem.» A lelki értékek legfőbbje pedig a szeretet és jóság, az elhunyt «Püspök Atya» két kiváló tulajdonsága.

Temetésén Unterägeri-ben, 1973 február 1-én, megjelent Mindszenty József bíboros, Magyarország primása is, valamint a St.Gallen-i, Chur-i és Basel-i püspök, továbbá az Einsiedeln-i apát számos világi és szerzetes pappal együtt. A nagy plébániái templomot szépen megtöltötték a helyi hitközség hívei, akik mellett az emigráns magyarság is tekintélyes számmal volt képviselve. A magyar jelleg egyébként is erősen kidomborodott a temetés alkalmával. A szentkoronás, magyar címeres lobogó takarta le koporsóját, a régi Szent István éneket énekelte a templomban egyik magyar énekes és a magyar himnusz hangjai mellett bocsátották le a svájci anyaföldre a magyar tábori püspök koporsóját.

Emlékét őrizzük meg imádságos megemlékezésünkben.

VECSEY LAJOS

Elmélkedések az evangéliumról

(Nagyböjt III. vasárnapja Jn 2, 13-25 és IV. vasárnapja Jn 3, 14-21.)

János 2, 13-25.

Az árusok kiűzése és a rákövetkező vita a jeruzsálemi zsidó vezetőkkel minden valószínűség szerint a Jeruzsálembé való bevonulás után történt, ahogy a szinoptikusok elbeszélik. János inkább teológiai, mint történelmi megoldások szerint szerkesztette evangéliumát, és kezdettől fogva hangsúlyozni akarta a zsidók és Jézus ellentétét.

A jeruzsálemi, heródesi Templom előcsarnoka olyan volt, mint egy vásártér: áldozati állatokkal lehetett venni, pogány pénzt szent pénzre beváltani. Az Úr Jézus nemcsak a becsúszott visszaéléseket akarta helyreigazítani, hanem sokkal inkább magát az ószövetségi Templom létjogosultságát vonta kétségbe.

«Atyám háza». Ez a szó Jézus istenfiúi öntudatát fejezi ki, amely János evangéliumában központi jelentőségre kap. Valami módon jelen van Jézus minden tevékenységében, minden beszédében, egész önmaga értelmezésében. Végül is az életébe kerül... A szó aztán kifejezi Jézus reformáló, megújító tevékenységének főmotívumát is: az Atya dicsőségét keresi és valósítja meg.

A Templom megtisztogatása után Jézus felelősségre vonják; teológiai vitára került sor. Jézus szavait, amelyekben próféta erő csengett és talán némi gúny is, többféle módon lehetett érteni. Először is abban a konkrét, földies értelemben, amelyet a zsidók hallottak ki belőle, és amely kiváltotta méltatlankodásukat. Másodsorban olyan értelemben, amelyet a három szinoptikus evangélium őrzött meg. «Vége van annak a világrendnek, amelyhez ez a Templom is hozzátartozik. Isten jelenléte ezentúl nem lesz ehhez a zárt helyhez kötve. Akár le is bonthatjátok: én hamarosan megépítem a messiási kor új Templomát. Az nem emberkézzel épül, hanem a hívekből összerakott lelki épület lesz. Ez a Lélektől éltetett új Templom jelenti ezentúl a világ számára Isten jelenlétét. Minden nemzet feléje tart és beleépül.» A harmadik értelem János tanúsága szerint a feltámadás után vált világossá: «saját testének templomáról beszélt». Ez a harmadik értelem egyébként szorosan összefügg a másodikkal (hiszen az is húsvét utáni): annak elmélyülése és megalapozása. Jézus «testének temploma» bizonyára nemcsak a feltámadásra, hanem az Eucharisziára is céloz: rája és köréje épül az egyházi közösség temploma.

A hitre megnyílni nem akaró hallgatóság mindenképpen félreértette Jézust és mellébeszélte Jézus mondanivalójának. Jézus pedig (feltűnő módon) nem próbálta eloszlatni a félreértést.

Isten ügyéből bármikor lehet vásárt, üzleti játszmat csinálni. A kultusból anyagi hasznot, a kinyilatkoztatás magyarázásából hírnevet, az apostolkodásból előnyös

népszerűséget húzni. Ma ugyan nehezebb, de még ma is lehet. Pl. úgy, hogy csak azokkal a keresztényekkel vállalunk közösséget, akik maguk is hozzánk hasonlóan túlságosan haladók (vagy túlságosan maradiak), aktivisták (vagy lusta kritizálók), akik jómódúak és profitálnak. Az Úr Jézus azonban, az önnön feltámadott testére épülő és mindenkit magába építeni akaró lelki Templom nevében, az ilyen kufárkodó, politizáló kereszténységet elutasítja! Az általa elgondolt kereszténység nem játék és ügyködés, hanem életünk minden porcikáját átjáró szüntelen megtérés. Az Atya lélekben és igazságban történő imádása, az Atya dicsőségének keresése. Szent helyek, szent idők megtartásának, szent elfoglaltságoknak és törekvéseknek annyiban van értelmük, amennyiben a Szentlélek indításának megfelelően és az Atya dicsőségét szolgálják. Amennyiben a szent hely az Atya háza, az idő az Atya megszabta óra, az ügybuzgóság pedig és bármilyen tevékenységünk Krisztus Testének élettevékenysége.

János 3, 14-21.

Látszat szerint Jézus folytatja Nikodémushoz intézett tanítását. Valójában ebben a szakaszban túlsúlyt kap, sőt valószínűleg kizárólagossá válik a Jézus áthagyományozott szavait értelmező elmélkedés. A rövid szakaszban a szentjánosi teológia 15-20 sajátos szakkifejezése fordul elő; szóbeli tanításnak ez nagyon tömény lenne. Ami pedig a mai embert illeti: Szent János teológiája, körkörös forgású logikája, a modern ember számára nem képez könnyű elmélkedési anyagot...

Az ószövetségi rézkígyó Jézus keresztjének előképe. Jézus keresztre emelését pedig teljesen az Istenhez (az Atyához) való «felemelésének» fényében kell látnunk: vagyis Jézus keresztfeszítése és megdicsőülése egyazon végső valóságot alkotja, az «Emberfia» parúziáját, világvégi eljövételét. «Hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen». «Hinni» olyan hitet jelent, amely gyökeresen különbözik az emberi hívés ideiglenes, átmeneti, ingatag formáitól: teljes, tökéletes, szilárd, végleges hitet. Az «élet» is egészen más, mint az emberi viszonylatban ismert élet: az «örök élet» — teljesség, üdvösség, örökkévalóság, Isten szuverén adománya, amellyel az ember kénye-kedve szerint nem rendelkezik, hanem amelyet a megdicsőült Krisztus közvetítésével kap; Isten országa, királyi uralma az ember életében.

Az «Emberfia» után az evangélium az «Isten Fiáról» kezd beszélni; az üdvösség történelmi megvalósulása után most mintegy belülről szemléli az üdvösség misztériumát. «Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örök életet szerezzen, gyűlöli a világosságot; nem megy a

legyen». Ez az újszövetség egyik legfenesebb verse; együtt van benne kereszt és megtestesülés, romlás és örök élet. Mindazt, ami az üdvösség rendjében számunkra érthetetlen vagy «őrültség», erre a mondatra kell visszavezetnünk: ez a hit. Magyarázatul legfeljebb még egy hasonló mondatot idézhetünk (1. Jn. 4, 9.): «Isten szeretete abban nyilvánult meg, hogy egyszülött Fiát küldte a világra, hogy általa éljünk».

A folytatás közelebről megjelöli az ember meglévő vagy lehetséges romlását. Keresztények és nem keresztények együttélése, sőt a keresztény közösség belső összetétele is a megosztottság megdöbbentő benyomásával ostromol: egyesek elfogadják, mások elvetik a hitet. Az elmélkedő teológus először leszögezi, hogy a romlás, a hitelenség nem az üdvözítő Isten egyenes akarata, nem az Ő műve. «Isten nem azért küldte Fiát a világba, hogy elítélje a világot, hanem hogy üdvözüljön általa a világ.» A gondolat további szövésehez változtatni kell az alanyt: az ítélő Isten helyett az elítélést megérdemlő emberről kell beszélni. «Aki hisz benne, azt nem ítéli el; de aki nem hisz, azt már elítélte, mert nem hitt Isten egyszülött Fiában.» Hit és hitelenség tehát nem egyazon szinten van: a hit Isten üdvözítő tevékenységének eredménye; aki viszont nem hisz, az sajátkezüleg szolgáltatja ki magát a Bírónak, azzal hogy elutasítja Krisztus evangéliumát.

A végső idők tehát ténylegesen máris megvalósulóban vannak: nemcsak az Emberfia felmagasztalása történt meg a kereszten, hanem aki hisz, abban már megvan az örök élet, aki pedig elutasítja a hitet, az hitelenségével máris önmaga ítéletét munkálja.

A fejtegetés megint konkrét, kozmikus távlatokra nyílik meg. «Az ítélet pedig ebben áll: A világosság a világba jött, de az emberek jobban szerették a sötétséget, mint a világosságot, mivel cselekedeteik gonoszak voltak.» Itt egy gondolatra, egy ellentétes párhuzamra érdemes megállnunk. Isten úgy szerette a világot... az emberek pedig úgy szerették a sötétséget... A görög szöveg mind a kétszer befejezett múltban beszél: nyersen kidomborítja, hogy az Istentől való elszakadás visszavonhatatlanul megtörtént.

Ezt az eszchatológiát, őszintén szólva, a modern embernek nem könnyű követnie, legalábbis nem a szentjánosi megfogalmazásban. Talán, ha vázlatosra leegyszerűsítjük, akkor valamit felfogunk belőle.

Az utolsó két mondat próbálja pontosabban megjelölni a gonosz cselekedetek és az elvakult hitelenség, illetve a jó cselekedetek és a hit világossága közötti összefüggést. «Mindaz, aki gonosz cselekedeteket tesz, gyűlöli a világosságot; nem megy a

Kafarnaumban megtalálták Péter apostol sírját

A szentföldi ásatások a háborús körülmények ellenére is lendületesen folynak. Időről-időre kisebb-nagyobb meglepetéseket hoznak. A század eleje óta a kutatók egyik csoportjának a figyelme Kafarnaumra irányult. Az evangéliumok elbeszélése szerint ez a városka volt Jézus nyilvános működésének első otthona. Az evangélium úgy emlegeti, mint «az ő városát». Itt hívta meg első tanítványait. Itt volt a Genezáreti-tó partján a halászok támaszpontja. A Zebedeus testvérek is itt javították hálójukat, amikor Jézus arra járt és meghívta őket, hogy kövessék Őt. Innen szólította szolgálatába Pétert és testvérét Andrászt is. A város bejáratánál voltak a vámosok bódéi, mert Kafarnaum Galileának, ahol Nagy Heródes fia Heródes uralkodott, határmenti városa volt. A város mellett vonult Nagy Heródes másik fia, Fülöp országának határa. Az egyik vámszedő Máté volt, akiből szintén apostol lett.

Péter apostol Betsaidából, a tó másik partján fekvő városkából származott, de Kafarnaumba nősült és anyósánál lakott. Jézus a zsinagógában hirdette az evangéliumot. «Tanítása ámulatba ejtett mindenkit» (Mk 1, 22.). Utána meggyógyított egy ördögtől megszállottat és Péter és társai kíséretében visszavonult Péter házába. Péter anyósa betegen feküdt. Jézus meggyógyította őt, mire ez felkelt és vacsorát készített. Később is többször olvassuk az evangéliumban, hogy Jézus Péter házában pihen. Itt gyógyította meg az inasza-

kadtat is, akit a terrazon kifestett nyíláson át bocsájtottak le hordágyán Jézus elébe. Péter háza a közérdeklődés központjába került. Később templomot építettek föléje és a római birodalomból és Ázsiából sok zarándok kereste fel.

Amióta a történészek fantáziáját az kezdte izgatni, hogy valóban igaz-e a Szentírás sok elbeszélése, lázas kutatás indult meg a Szentföldön. Őszövétségi városok kerültek elő a föld alól. Kafarnaumban az 1920-as években kezdték el az ásatásokat. Kiásták a zsinagóga romjait. Majd arra voltak kíváncsiak, hogy igaza van-e a hagyománynak, mely szerint a városka köztiszteletben álló temploma Péter háza fölé épült. Gondos előkészületek után hozzálaták a templom talpzata alatti részek felkutatásához. És valóban megtalálták a régi ház romjait. Sőt, a falrészekben, köveken értékes feliratokat, karcolatokat fedeztek fel, amelyek arról tanúskodtak, hogy a házat messzi vidékről jött zarándokok látogatták. Ezek megkeresztények voltak.

Emanuele Testa jeruzsálemi ferences atya, régész szakértő, összegyűjtötte ezeket a feliratokat, karcolatokat és 151 görög, 18 szír, 9 arámi és két latin nyelvű szövegre figyelt fel. A leletek arról tanúskodnak, hogy a zarándokok Názáretből, Tibériásból, a távoli Ázsiából, Kréta szigetéről és a Római Birodalomból jöttek. A feliratok mellett érdekes rajzokat is találtak. Ezek a Szentháromságot, a megváltás kozmikus jelentőségét mutatják, illetve a megteste-

sülésre vonatkoznak. A karcolatok idejének megállapítása után Testa atya kijelentette: az eddig ismert keresztény szentélyek közt csak Péter házában vannak olyan feliratok, amelyek az evangélium hirdetésének első idejére nyúlnak vissza. Az ásatások azt is kiderítették, hogy Kafarnaum városában nincs még egy ház, amelyet annyi gonddal és tisztelettel vettek volna körül, mint Péter házát.

Miről szólnak a feliratok?

Jézusról, Péterről, Jézus isteni méltóságáról. Krisztus-Isten-Urunk Jézus Krisztus, Udvozító ezekkel a megszólításokkal fordul elő Jézus neve a feliratokban. Péter házában találták meg a Krisztus kegyelmezéskönyörgést, amit később az Egyház a szentmisébe is felvett.

A karcolatokban gyakran előfordul a kereszt, mint a megváltás jele. A kutatók figyelmét az említettekén kívül megragadták még az Oltáriszentségre való utalások. Ezek pedig arról tanúskodnak, hogy Péter házában miséztek is. Az egyik felirat Péter nevét őrzi latin (Petrus) formájában, de görög betűkkel írva. A másik szerint Róma biztonságát Péter apostol védelmének köszönheti.

Ezek a feliratok, karcolatok és rajzok a Jeruzsálemben megjelenő Kafarnaumi Ásatásokról szóló hatalmas munka utolsó fejezetében található.

N. A.

világosságra, nehogy napvilágra jussanak cselekedetei. De aki az igazságot teszi, az a világosságra megy, hogy nyilvánosságra jusson, hogy cselekedeteit Istenben művelte». A két magatartás tehát két különböző szinten áll: a hitetlen ember önközpontú, önző; a hívő ember életének központja viszont az Isten. — A hitlenség problémájára ez az evangéliumi szakasz nem ad teljes, kielégítő magyarázatot, hanem csupán a hívők és a hitetlenek éles kontrasztú szembeállítását. Árnyaltabb választ másutt, pl. a zsinati okmányokban és a modern teológusoknál kereshetünk.

Összefoglalásul: A hit nem csupán elmélet, nem csupán értelmi ismeret, szóbeli megvallás, nem akármiféle hívés. A hit egzisztenciális állásfoglalás, az egész élet téte. Egyben konkrét döntések, konkrét cselekedetek járnak vele. Erre vonatkozik az a csodálatos evangéliumi kifejezés: «az igazságot cselekedni». Azt pedig csak «Istenben», Isten erejében lehet. Isten igazsága Krisztus; hinni, az igazságot cselekedni annyi, mint Krisztushoz ragaszkodni.

Az átélmélkedett evangéliumi szakasz életszerű jelentését talán Nikodémuson mérhetjük le, hiszen ez az elmélkedés az ő Krisztussal való találkozását zárja le.

NAGY FERENC SJ

A Magyar Engesztelő Imaegyesület közleménye

Mint ismeretes, 1961-ben a fatimai magyar kálvária mozgalmával karöltve megindult a szabad világban élő magyarok között a Magyar Engesztelő Imaegyesület, bekapcsolódva Mindszenty bíboros 1947-ben sürgetett engesztelő imahadjáratába «a magyar nép lelki megújulásának érdekében, hogy nemzetünk kiérdemelje fatimai Nagyasszonyunk pártfogását».

Imaegyesületünk azóta a világ minden részén élő magyarok között elterjedt és ma közel 5.000 tagot számlál. Amikor Mindszenty bíboros Rómába érkezett, az Imaegyesület vezetősége kötelességének érezte, hogy elsők között üdvözölje őt a szabad világban, igérve, hogy ezentúl még buzgóbban imádkozunk fatimai Nagyasszonyunk közbenjárására hazánk sorsának jobbrafordulásáért, valamint Öminenciája egészségének teljes helyreállásáért és hogy hősiek áldozata Egyházunk és Hazánk javára szolgáljon.

Mindszenty bíboros 1971 okt. 11-én a következő sorokkal viszonozta üdvözlésünket:

«Az Engesztelő Imaegyesület nevében kifejezett imádságos jókívánatokat hálisan köszönöm. A magyar sors Isten kezé-

ben van, bizodalunk Benne és a Magyarok Nagyasszonyában.

Áldásommal + Mindszenty József»

Minthogy anyagiak hiányában lehetlenné vált Egyesületünk értesítőjének kiadása, e lap hasábjain közlöm ezt a kissé megkésett hírt abban a reményben, hogy tagjaink buzdítására szolgál, hogy ne lankadjanak el a rózsafűzér imádkozásában Egyesületünk céljaira. Mindszenty bíboros atyai főpásztori áldása kíséri bennünket nemes, szent törekvésünkben.

Egyben kérem honfitársaimat, hogy ha még nem csatlakoztak az imádkozó magyarok e táborához, tegyék ezt meg minél előbb. Jelentkezzenek a központi vezetőség címén: **Georg A. Magyar**, Franziskaner Platz 14, A -8010 Graz, hogy megküldjem nekik a tagsági lapot. Tagsági díj nincs, csak válaszbélyeg, illetve nemzetközi kupon mellékelését kérem a postaköltség fedezésére. Ha pedig már tagjai az Imaegyesületnek, akkor is kérem jelentkezésüket központunkban, mivel időközben sokaknak megváltozott a címe, hogy nekik is megküldhessem az új tagsági lapot és kijavíthassam kartotékukat.

P. Magyar Arnold OFM

A büntömkelegben a Sátán végzi a magvetést

Mindszenty bíboros állandóan éber figyelemmel kíséri a magyar nép vallási életét. Már az amerikai követségen ezt tette és lehet mondani, hogy mindenről tudott, ami az egyházkormányzatot és a hívek lelkiéletét érintette. Természetesen a Pázmáneumban is ezt teszi jobb lehetőségek között és azzal a különbséggel, hogy észrevételeit és figyelmeztetését eljuttatja a nemzethez.

A magyar emigráns lapok az utolsó két évben — annak kapcsán, hogy a csonkaország a világ nemzetei közt öngyilkossági arányszámával az első, a népszaporodási indexével pedig az utolsó helyre jutott — sokat foglalkoztak az abortus-törvénnyel és annak tragikus következményeivel. Mindszenty bíborosnak is nagy fájdalma, hogy a magyarság ilyen eszeveszetten pusztítja magát és sokszor felemelte már eddig is ez ellen figyelmeztető szavát. Emlékezetes, hogy már Bambergben is kitért erre, sőt még a világhírű nemzetközi zarándokhelyen, Fatimában se mulasztotta el, hogy e veszélyes bűn elhagyására figyelmeztessen bennünket.

A bíboros az elmúlt vasárnap, 1973 február 18-án három erősen elhatalmasodó bűn elhagyására kérte a nemzetet, miközben figyelmeztetett arra, hogy az öngyilkosság, a magzatirtás és a válás nagymérvű elszaporodása az egyesek kárhozatához és a nemzet pusztulásához vezethet. A szentmisén jelenlévők megrendülve tárgyalták a beszéd tartalmát és azt kérték tőlünk, hogy az Életünk közölje a Pázmáneum kápolnájában elhangzott szentbeszédet. — Íme a beszéd szövege:

Kedves Híveim!

Megindító a mai szent evangéliumnak a közlése a családban uralkodó szeretetről és együttérzésről. Ha van egy betegük, vagy méginkább, ha él körülükben egy béna, a család minden tagja körülveszi, minden lehetséges jóval elhalmozza. A bénát, akiről az evangélium szól, négyen viszik nagy, szinte leírhatatlan bizalommal az Úr Jézus elé. Az, hogy ágyban fekszik, mutatja, milyen tehetetlen. Az viszont, hogy négyen viszik, mutatja a nagy szeretetet, mellyel őt körülveszik. És mikor megtorpannak és nem sikerül őt Jézus elé tenniük, akiről tudják, hogy egyedül segíthet, akkor nagy mentő gondolatuk támad: felcipelik a bénát ágyastul a lapos tetőre. Ott Jézus feje fölött kibontják a tetőt és aláeresztik az ágyban fekvőt egyenesen az Úr lábai elé.

Az Úr Jézus, aki a szívek és vesék vizsgálója, tud és lát mindent. Nincs szüksége arra, hogy a körülöttünk lejátszódó eseményekből vagy cselekedeteinkből ítélje meg, mi lakik bensőnkben. A meleg, aggódó és segíteni akaró testvéri szeretet anynyira meghatja szent emberségét, érző szívét, hogy több jót tesz velük annál, mint amit kérnek és keresnek. Azok csak a testet nézték, de ő a beteg lelkét is magához öleli és azt mondja a bénának: «Megbocsátatnak, fiam, a te bűneid!» Óh, az Úr Jézus sohasem kicsinyes, Ő megérti mindig az embert és bőkezű velünk szemben, ha hittel és bizalommal fordulunk hozzá.

Nekünk is van egy nagy bénánk; nem egy családból, hanem maga a nemzet-család a béna, a beteg otthon a csonka-hazában. Valósággal zuhognak mostanában ránk szerencsétlen nemzetünk sorskérdései, ezért kell ismernünk a teljes igazságot és ezért olyan fontos a tisztánlátás.

A múlt esztendőben az egyik államtitkár otthon azzal próbálta megörvendtetni a nemzetet, hogy a fejlődő országok között mi volnánk a 28-adik. Ez persze annyit akar mondani, hogy a nemzet mostani ve-

zetői megérdemlik az államférfiúi Nobel-díjat. Hát nézzünk bele abba a tükörbe, amit ők maguk nyújtanak elénk a Nemzetközi Évkönyv 1970-es kiadásában. Utána mi csak egyszerű számtani műveleteket végzünk, hogy világosan lássunk.

Az öngyilkosság

Magyarországon, illetve csak a csonka-hazában 1966-ban 3011 volt. Ez jelent naponként 8 és 1/4 öngyilkosságot. 1955-ben még öngyilkosabb volt nálunk Ausztria, Nyugat-Németország, Svájc és Dánia. Most már ezek egytől-egyik mind jobbak, mint mi vagyunk. A Millennium esztendejében a mai Csonka-Magyarországot alkotó területen 21 öngyilkos volt és ez a szám ugyanezen a területen 74 év múlva 47-szeresére nőtt.

Vannak országok, ahol a magyarországihoz képest elenyésző az öngyilkosok száma. Pl. a középamerikai Mexikóban a százezer lakosra eső öngyilkosok száma csak 1,3, míg minálunk 33,9, vagyis 15-szöröse a mexikóinak. Aztán itt van Bulgária, ahol a kimutatás szerint az említett évben csak 1,8 százezerből az öngyilkosok száma; pedig ez is olyan rendszerben él, mint Magyarország. A nem keresztény Japán is különb az öngyilkosság tekintetében, mint mi vagyunk, pedig ott az öngyilkosok száma általában magas szokott lenni.

Mi ennek a szomorú ténynek a magyarázata?

A nép, különösen a falu népe, jellegzetesen megindult az öngyilkosság útján. A magyar falunak egy évezreden keresztül a saját tulajdon, a saját föld volt a földi életcélja. Ismeretes, hogy a magyar nép minden röhöz erősen ragaszkodott, amint ezt az éppen nem dicséretes megye-perek elsokasodása is mutatta. És mikor a felnőtt második nemzedék, a fiú követelte apjától a jussát, mint ahogyan a tékozló fiú is követelte, a Kecskemét-vidéki ember azt szokta válaszolni: «Nem vetkőzöm le addig, amíg le nem fekszem!»

Mély értelmű szólás ez. Most már le-

vetkőzött s azért sietve lefekszik az öngyilkossággal. Ősi földjét elvették tőle akarata ellenére, erőszakkal és terrortal. Megszűnt számára a korábbi földi életcél. A fiatalság is látja a falun, hogy ott számára nincs jövő. Ez a fiatalság nem szívesen lesz állam-cseléd a kolhozokban. Ott is hagyja a falut tömegesen és elköltözik a városokra ezzel a gondolattal: «Itt meghalt az életcél, itt nem maradok!»

És mi vár most az aggokra? Tengődés, egyedüllét, a nagy elhagyatottság. Azok miatt a kolhozok miatt jutottak ebbe a szánalmas helyzetbe, melyekről még ma is csak annyit tud jelenteni a rendszer, hogy 1/3-a ügy-ahogy megfelel, azonban a másik 2/3 gyatra és csak államsegéllyel lehet fenntartani.

És a válásokról

mit mond pl. az 1967-es év? Ebben az esztendőben 25.078 válás volt Magyarországon. Egy napra esik 56 és 3/4 válás. Az első hely a válások tekintetében a Szovjetunióé. Meg is illeti. Ott 2,7 válás esik évenként 1000 lakosra, nálunk 2,1. Mi vagyunk a válások terén ezzel a számmal a világon a második és mint ikertestvér karonfogva járunk a Szovjetunióval a világon.

Ebben nemcsak a fellendítő rendszer a bűnös, de bűnös az 1894. év is, melyben oktalanul, eszeveszetten, divatból lerombolták Szent István államában a szentségi házasságot és pusztá szerződést állítottak a helyére. Mikor aztán negyedszázaddal ennek előtte az új világ megérkezett, erre az 1894-re egy még lazább házassági rendeletet építettek, úgyhogy azóta a válások száma szüntelenül nő, csak nő és egyre nő.

A magzatirtás

a magyar nemzet harmadik nagy baja — összefüggésben az öngyilkossággal és a válásokkal. 1968-ban 206.718 magzatot öltek meg Csonka-Magyarországon. Ez annyit jelent, hogy naponként 566 és 2/3 magzatirtás történt. Szégyenpír van az arcunkon, hogy a magyar nép idáig süllyedt. Ezért súlyosan felelős a mai iskola is. Először ugyanis elrabolták a néptől a földjét és így vették el a földi életcélát. (Nem a nagybirtok vagy az egyház földjének az elvételét panaszoljuk itt, hanem azoknak a régebbi és új kisbirtokosoknak a károsodását, akikre az Egyház áldását adta a földosztás után.) Másodszor elvették az iskolákat és megtették azokat az ateista nevelés fellegvárainak.

Igy állott be az a helyzet, mely melegegya lett ennek a mostani három nemzeti bűnnek. Amikor elvették a földet, az idősebb nemzedék nem látta célját az életnek s ment az öngyilkosságba. Amikor a fiatalok elhagyták a falut, életalkonyán vagy betegségében nem maradt gondozója, támasza, amit megkaptak elődei a családban. Az idős szülők élete a körülvevő család nélkül kilátástalan és sivár. Talán

el tudták volna viselni ezek az öngyilkos öregek az első csapást, a vagyonukból való kiforgatást, ha ott maradt volna házukban és körükben a gyermeki tisztelet és a szülők iránti szeretet; ha az iskolákban tanították volna a Tízparancsolatot és benne ezt: Tiszteld atyádat és anyádat! Ahol nincs tisztelet, elgondolhatjuk, mi jön a helyébe!

És milyen silány sors vár azokra a magyar szülőkre, akik elpusztítják a gyermeket, megölik a sarjadó életet. Ez a sötét bűn visszaüt, mint a bumeráng és talán majd éppen ez nyomja az elhagyott öregeknek a kezébe az öngyilkos fegyvert vagy az akasztófa-kötelet, mert sajnos, ezek a családok pusztító bűnök nem függetlenek egymástól.

Románia 1966-ban megszüntette a szabadjára engedett embermagzatok irtását és ehelyett üldözőbe vette az eszközgő, életírtó orvosokat és bezárta azokat az éjjeli lokálokat, melyeket évekkal előbb a családi házak helyett épített. Miért nem követhetné Magyarország ebben a még keletebbre fekvő államot? Miért tartanak fenn minálunk makacsul olyan állapotot, amelyben az embereknek nincs kedvük az élethez? És miért nem szüntetnek meg egy olyan törvényt, amely lehetővé teszi a totális háborút a védtelen embermagzatok ellen? És miért segítik elő pokoli eszközökkel a nővilág teljes lezülését?

Egy büntömkeleg van itt együtt és a Sátán végzi a magvetést is meg az aratást is a lelkek kárhozátára és a nemzeti erkölcsök pusztulására. Ez, sajnos, a helyzet.

Azért idézzük fel talán ezeket a nagy nemzeti bűnöket, hogy kétségbeessünk? Azért, hogy letörjük a lelkeket? Nem ezért. Emelni szeretnők a lelkeket, mikor szemünk láttára folyik ez az irtózat és nagymérvű nemzetpusztítás.

A 14-15. század fordulóján Timur Lenk a mongol földről lement Ispahánba. Ott hódított és végül legyilkoltatott 70.000 embert, mivel az a bolond gondolata támadt, hogy gulába rakat 70.000 véző fejet és azok hirdetik piramisként az ő nagy dicsőségét. Mikor tovább vonult, Delhiben észébe jutott, hogy ez a levágot 70.000 véző fej nem elég az ő nagy nevének dicsősítésére és akkor ott megint kivégeztetett százezernél több foglyot.

A mai világ államrendszereiben is támadnak ilyen örült gondolatok, mint ahogyan a magyar elrettentő példa is mutatja, ahol 170.000-nél jóval nagyobb a lemészárolt emberéletek száma évente. (Nem is a történelmi Magyarország területén, hanem annak csak 28,5 % részében.)

Odahaza nemcsak az állami, de az egyháztól elrabolt iskolákból is kikergették a hittant, hogy gátlástalanul és lelkiismeretlenül hirdethessék az ifjúság megrontására a szabadszerelmet. A pártolt bűnös viszony bűn-gyümölcsének az elpusztítására a megtevesztett leányoknak segédkezet nyújtanak. Ez a könnyelmű magatartás nemcsak hátvéd a tapasztalatlan leányifjúságnak, de valóságos felhívás a bűnre és egyik előidézője a hatodik parancs körüli súlyos bűnök elharapódzásának. Szodoma se súly-

Mindszenty József bíboros

március 19-én ünnepli népnapiját és március 29-én 81. születésnapját.

E kettős ünnep alkalmából az Életünk szerkesztősége hálás szeretettel köszönti Magyarországot bíboros-prímását, aki szabad földre érkezése óta lapunk sorsát is állandóan meleg érdeklődéssel kíséri. Felbecsülhetetlen az az erkölcsi és szellemi támogatás, melyben szüntelenül részesít bennünket. Különösen örülünk annak, hogy rendelkezésünkre bocsátja beszédeit és megnyilatkozásait, miáltal lehetővé válik, hogy szerény keretek közt megjelenő lapunk jobban résztvehesen olvasóink lelkiéletének elmélyítésében és vallási meggyőződésük erősítésében.

A hozzánk érkező levelekből látjuk, hogy olvasóink is tudják ezt a tényt értékelni. Beszédes bizonyítékai ennek — a sok közül — Rábaközi Mária itt következő sorai, abból a levélből, melyet szerkesztőségünkhöz intézett:

«A mi bíborosunk a 20. század apostola, példamutató jele, akinek hosszú élete szenvedésből és keresztbordozásból áll. Szinte azt kell gondolnunk, a gondviselő Isten azért őrizte meg, hogy megmutassa hatalmát.

Amikor otthon nem szabad még a nevét se kiejteni, mi hazátlan magyarok vegyük körül nagy szeretettel és ragaszkodással. Igerjük meg, hogy nem szünnünk meg szándékára imádkozni és a nagy világon mindenütt, ahol magyarok szentmisére összejönnek, egyesítik imáikat az övével.

Követni akarjuk példáját és hallgatunk útmutatásaira. Mindenkor és minden helyen csak azt kéri tőlünk, maradjunk hű magyarok és a mai divatokért ne engedjünk keresztény hitünkben és ne roppanjunk meg erkölcsi életünkben, de minden igyekezetünkkel legyünk azon, hogy fiainkat és leányainkat is a tiszta, szent és hős magyarok példáján neveljük.

Igéreteink megtartása legyen névnapi és születésnap ajándéka bíboros főpásztorunknak.»

lyedt — úgy gondolom — ilyen mélyre, mint amilyen sülyedés van ezen a téren minálunk!

És mi ennek láttán vádoljuk az ateista államrendszert, mely különben szüntelen nagy lármával hirdeti, hogy milyen humánus és mennyire mindent az emberért tesz. Ugyanakkor azonban lelkiismeretlenül lesüllyeszti a magyar ifjúságot és a régen tisztos és áldozatos magyar anyákat az emberi színvonal alá. Soha a magyarság ilyen mélyen nem állott, mint most az ő kezükben.

De el kell marasztalnunk a meggondolatlan anyákkal együtt, akik hajlandók felcserélni az édesanyai méltóságot a közönséges nő rangjával, a lelketlenül közreműködő orvosokat és az ún. népnevelőket is. Sajnos, sok mindent kellene és lehetne itt még mondani.

De ne csüggedjünk ell

Az evangéliumi családhoz hasonlóan mi is Jézustól várjuk mindenekelőtt a béna nemzet-család fölsegítését. És megteszünk mindent imával, áldozatokkal és nem szünnő figyelmeztetéssel azért, hogy a magyar nép kiemelkedhessék szerencsétlen és bűnös helyzetéből és visszatérjen az Isten törvényeinek az útjára. Mindenáron el akarjuk háritani nemzetünköt a haragvó Isten ítéletét: «Ti már nem értitek meg az evangéliumot, ti már nem értitek a magyar történelmet, ti könnyelműen megszakítottátok a magyar múlt áldozatos anyáival a kapcsolatot — ti már nem vagytok többé az én népem. Elvetlek benneteket!

Ezt a nagy veszélyt kell elhárítanunk nemzetünkötől. Ezért nem szünnünk meg

imádkozni és kérni a történelem Urát nemzetünkért. A mai szentmisét is erre a szándékra ajánljuk fel, de minden egyes nap esengve kérjük az Úr Jézust ezután is a szentmisében és a mindennapi közös családi imádságban, hogy a megtévedt, beteg lelkeket gyógyítsa meg. De elengedhetetlenül szükséges az is, hogy velünk együtt az egész keresztény magyarság könyörögjön az Úr Jézushoz: Vegye el tőlünk ezt a kárhozatot hozó és nemzethalált eredményező kísértést.

Ha pedig találkozunk magyarokkal, óvjuk egymást a Sátán magvetésétől és legyünk azon, hogy napról-napra egyre több magyar tekintse feladatának az ezeréves keresztény hithez való maradéktalan viszszerterést, melyben hajdan nagygyá lett a nemzet és amelynek segítségével fenn tudta magát tartani a történelmi viharokban. Hiszen most már markolható, hogy mit ér az új gondolat. Nincs más hit, melyre építhetnénk, mint az evangélium eszmevilága. Mi csak az Úr Jézus szent nevére alapozhatjuk egyéni és társadalmi életünket.

Ahogy a mai szentmisében ott van, legyen ott szüntelen mindennapi imáinkban és minden jó-igyekezetünkben a nemzetnek sorsa. Szakítsunk meg minden közönséget a mostani bűnös világgal és divátával, ami nem más, mint a Sátán magvetése. Nagy és áldozatos szeretettel viseljük ennek a béna nemzet-családnak gondjait a szívünkön és tegyük oda azokat ma és mindennap az oltárra az Úr Jézus elé. Így remélhetjük, hogy a Történelem Ura lehajol ehhez az ezeréves keresztény nemzethez és nagy jószágában megbocsátja a mi bűneinket is. Amen.

László István megyéspüspök 60 éves

Február 25-én ünneplte László István burgenlandi megyéspüspök úr hatvanadik születésnapját. Hatvan év jelentős életálmomás, fontos határkö az ember életében. A születésnapon László püspök úr se a gratulációkra és méltatásokra zengő újságcikkekre figyelt fel, hanem elgondolkozva visszatekintett az elmúlt évtizedekre és lemérte az eredményeket. Elelmélkedett azon, hová lettek a hosszú évtizedek, melyek tanulással, ismeretgyűjtéssel kezdődtek és folytatódtak munkával, alkotásokkal, emberek, intézmények vezetésével, szervezéssel s ami a legfontosabb egy papi élet nemesedésével.

Amikor László püspök úr számot vetett az elmúlt évtizedekkel, az osztrák lapok melegen méltatták a burgenlandi egyházmegyéjében kifejtett munkásságát és az azon túlsugárzó hatását egészen Rómáig. Mi is felsorolhatnók az általa alapított intézmények hosszú sorát és a nagyszerű épületeket, melyeken emléktáblák hirdetik László püspök úr érdemeit. Akik közelében élünk, tudjuk, hogy tevékenysége egyházmegyéjén túl egész Ausztria számára jelentős. De kitüntette a római kúria is, mikor bevonta a laikus apostolság és az egyházi reformok munkájába. A sokféle intézményt és szervezetet, melyek keretében a zsinat utáni idők szellemét igyekszik egyházmegyéjében megvalósítani, mi is méltányoljuk, de mi mégis róla inkább mint a három népcsoport közötti kapcsolóról és főleg a magyar apostoli vizitátorról akarunk megemlékezni.

Csak pár kilométerre vonul el székhelyétől a vasfüggöny, melynek tőszomszédságában ő három népcsoport között tartja az egyensúlyt; szolgálja az együttműködést; kiegyenlíti az ellentéteket és megbékélést teremt ott, ahol sokszor nagy az ellentét, a megnemérés és széthúzás.

László püspök úr születésétől hivatott erre a feladatra, ti. arra, hogy három népcsoportot képviseljen, vezessen mint főpásztor. A burgenlandi egyházmegye egyik oszlopa, aki fejlődésének minden szakaszában nagy szerepet játszott. Édesanyja horvát származású és ő maga is horvátajkú faluban nőtt fel, de tisztelettel és ragaszkodással őrizi hősihalott magyar édesatvja emlékét. Ezért ő az ausztriai magyaroké is.

Pozsonyban született, de mikor az szlovákká lett, az özvegy édesanya elhagyta és az akkori Nyugatmagyarországon telepedett le és a mai Trausdorfban működött mint tanítónő. Édesanyja magyar nevelést kapott a soproni Megváltós nővéreknél és haláláig emlegette, hogy a soproni iskolának köszönheti hitét és a keresztény elvekhez való ragaszkodását. Ez tette arra képessé, hogy püspököt tudott nevelni az Egyháznak. Édesanyja hatása fiát majdnem a 60-ik évig elkísérte, csak tavaly szólította Isten magához. Püspök fia hat évtizeden át állt hatása alatt és szeretetének a középpontjában.

László püspök úr így három népcsoport-

nak is tagja és főpásztor, három nyelven tud híveihez szólni úgy, hogy mindegyik a magáénak érzi. Ezért is őt tette meg a Szentszék az ausztriai magyarok vizitátorának és most már több mint másfél évtizede érzi a magyarság főpásztori szeretetét. Jelmondata szerint a «felebaráti szeretet Egyházának» a kiteljesedéséért vállalaira vette ezt a nehéz munkát. László püspök úr támogatja az egész magyar katolicizmust; ismeri a problémákat jól a vasfüggönyön innen és túl. A magyar menekülteknek és lelkeszeiknek mindenkor eredményes támogatója és atyai pártfogója.

E főpásztori élet határkövénel kifejezzük őszinte jókívánatainkat és kérjük az egek Urát, hogy fizessen meg a gazdag múltért és adja áldását, bőséges kegyelmét egy hosszú és eredményes jövő tevékenységre, hogy áldásos tevékenységéből minél több jusson nekünk magyaroknak is még hosszú évekig.

BUDAI MARGIT

MANNHEIM

Február 3-án Mannheim és környékének magyarsága farsangi estre jött össze. Ételben, italban nem volt hiány, a jókedvet kiki magával hozta. A mannheimiak önértétet nemcsak a több mint 50 km-re fekvő Karlsruheból jöttek növelték, akik harmónikusukkal nagyban emelték a jó hangulatot, hanem egész különösen a mettlachiak, akik 180 km-t is még környéknek tekintenek. Nem a világ kicsi, hanem Mannheim és környéke nagy!

A vendégek jól érezték magukat, a rendezőség elégedett volt és a termet rendelkezésre bocsájto ferences rend háziönöke dicsőően nyilatkozott a magyarok példás viselkedéséről.

A mannheimi lelkészséghez tartozó magyar katolikusok az elmúlt év folyamán 500 márkával járultak hozzá a kastli magyar iskola internátusának bővítéséhez. A római Szent István Zarándokház fenntartásához 650 márkát utaltak át. A Formózában dolgozó magyar missziós atyák támogatására 1600 márkát fizettek be.

— Syy —

ERDÉLYI IRODALMI ELŐADÓKORÚT SVÁJCBAN

Illyés Kinga marosvásárhelyi színművésznő február havi előadókörútja során Baselban, Bernben és Genfben páratlan művészi készséggel székely népballadákat, erdélyi költők verseit és csángó népdalokat adott elő. Az előadásokat Szépfalusi István evangélikus lelkész, a bécsi Bornemissza Péter Irodalmi Társaság elnöke vezette be, amelyben ismertette a mai erdélyi magyar írók életrajzát és munkásságát. A berni magyar táncgyűttes pedig székely népi táncokkal működött közre. A színvonalas előadást, amely a székely népi kultúra ismeretlen értékeit és az erdélyi

magyar költők legújabb verseinek javát mutatta be, a svájci magyarság nagy elismeréssel és tetszéssel fogadta.

I. L.

«Mi történt?»

Kopogtak. «Tessékl!» — Az ajtóban ő jelent meg. Csendesesen csukta be maga mögött az ajtót. «Nem zavarom?» «Nem. Foglaljon helyet.» — «Tudja, — kezdte zavartan — talán most elítél, megvet őszinteségemért, de...»

— «Egyáltalán nem. Beszéljen csak őszintén, hallgatom!»

Hosszan, akadozva kezdte. Néha lopva rámtekintett, s mikor látta, hogy érdeklődéssel figyelem — folytatta.

Hagytam beszélni, nem szakítottam meg. — «...hát ez volt, s most hogyan és miként tovább?»

Szemébe néztem. «Köszönöm, hogy eljött, hogy volt erre ereje. Vártam magát.»

«Igazán!» — sugárzott az arca.

Aztán folytattam. Az életünk feladata nem kis erőfeszítést kíván. Egy egészen új távlatban, új dimenzióban való gondolkodást. Ne féljen azonban ettől. Nagyszerű lehetőség áll ön előtt. Új energiaforrás. Ami kevésnek látszott eddig életében, most megsokszorozódik. Alakulni kell a kor igényéhez, de alakítani is a világ távlatban való gondolkodáshoz. Határozott elvek tudatos valóításán keresztül kibontakoztatni értékeit. Felszínre hozni mindazt, ami érték. Kell, hogy élje a talán kevesek, az izek és szervek többlet életét. Vállalja ezt a munkát. Képes erre. Tudom. Én bízom a szemében felcsillant fényben, amelyet egy krisztusi örömben tovább kell adnia. Túl kell lépnie az átlag életen.

Ez még csak most ígéret, kevesek előtt bontakozó valóság, — de már a holnap ígéretének útja. Új színt, tartalmat kell vinni, az emberek elé élni. Szeretettel, soknak lenni. Az irgalom transzformátorának. Az egység kapocsolójának. Nem lehet, hogy a vezetéken zárlat legyen. Biztosítékok legyünk egymás számára.

Start előtt áll. Minden lehetőségében a győzelem várományosa. Küzdés és erőpróba vár magára. Ez a lelkeség egy új egyéniséget formál. Ez a szeretet és irgalom világa, a nagyvonalú egybeépülés Krisztussal. Egységstörékvésünk követeli tőlünk a «teljes megújulást gondolkodásunk szellemében Krisztusban». A kor hőségévé lenni, — élet-, sors és jellemközösséget jelent Vele. Vállalni az Ő életét. Ha Vele szenvedünk, Vele dicsőülünk meg.

Mikor elbúcsúzott, arcáról valami kimondhatatlan derű, béke sugárzott. Hallkan mondott köszönetet... s láttam, hogy az utcán utánafordultak az emberek, s csodálkozva inqatták fejüket...

Nem sejtették, csak én tudtam, hogy mi történt, mi ment benne végbe. A kegyelem új lehetőséget fakasztott egy emberszívben... «s benne Krisztus gyökeret vert a szeretetben».

BALLA SÁNDOR

Az élet könyvéből

A KERESZTSÉG SZENTSÉGÉBEN
RÉSZESULTEK

Németországban:

Fábián Rita, Dr. Fábián Pál és Habány Rita leánya, 1973 jan. 4-én, Hameln-ben
Zvara János, Zvara János és Janik Ilona fia, 1973 jan. 7-én, Stuttgartban
Gosztonyi Diana, G. Szabolcs és Molnár Veronika leánya, 1973 február 11-én, Ludwigsburgban
Selesi Roland Antal, S. Antal és Major Mária fia, 1972 dec. 9-én, Münchenben

AZ ŐRÖK HAZÁBA TÁVOZTAK

Ausztriában:

Ft. Dr. Vaimár Géza, 48 éves, 1972 dec. 22. Bécsben (R. beszámoló az Életünk-ben)
Hochbaum Wolfgang, 7 éves, 1973 jan. 18., Wien-Floridsdorf-ban (autóbaleset)
Major Béla, 1973 jan. 21-én, Kaiser-Ebersdorfban

Belgiumban:

Wass Zsigmondné szül. Bitler Erzsébet, 73 éves, 1972 dec. 18-án, Wépion-ban

Németországban:

özv. Németh Jánosné szül. Szohner Mária, 80 éves, Ditzingenben
Eötvös-Horváth Tibor, 37 éves, 1973 jan. 1-én, Wolfsburgban
Pintér János, 24 éves, 1973 február 2-án Stuttgartban
Sánta Jánosné szül. Klemenz Éva, 77 éves, 1972 dec. 10-én, Burgbernheim-ben
Szórád Miklós, 80 éves, 1972 dec. 22-én, Münchenben
Sinkovits László, 36 éves, 1973 jan. 25-én, Münchenben
Arató József, 52 éves, 1973 január 30-án, Münchenben

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTÉK

Ausztriában:

Németh László és Kertész Ildikó, 1972 dec. 23-án, Traiskirchenben

Németországban:

Sahin István és Boronás Kornélia, 1973 január 27-én, Stuttgartban
Tárnok Ferenc és Bodnár Gyöngyi, 1972 december 23-án, Zürichben

Czakó József emlékére

Kevesen ismerték, nem szerepelt a közéletben, mégis egy példa arra, miért forogtatja Isten e világot keserű levében. A vásárhelyi orvos fia erős tehetség volt és vitte volna valamire a magyar életben, ha nem jön az összeomlás. Utána Amerikába vette útját és elég fiatalon meghalt Washingtonban, mégis úgy érzem, tartozom neki ez írással egy eset miatt, amely ma is világít emlékeim között.

A háború alatt külügyi szolgálatba lépett és abban az időben nagy ritkán találkoztunk még. 1944 novemberében a minisztérium éppen költözni készült nyugat felé s akkor láttam utoljára, mert kénytelen voltam segítségét kérni egy zsidó család érdekében. Ama napon a pápai követségen jártam, mert sikerült valami 150 pápai menlevelet kapnom Angelo Rottától egy zsidó század részére. Már a kapunál voltam, amikor nagy darab férfi ragadta meg a kabátomat és kintől gyötörve szinte vad erővel kényszerített, hogy meghallgassam és segítsek rajta. Az illető zsidó volt, munkaszolgálatos és engedély nélkül hagyta el a századát és a fájdalomtól tébolyultan kapaszkodott belém.

Hiába magyaráztam neki, mennyire kell sietnem, mert az ígéretem kötelez, az egész század vár rám és ha idejében nem érkezem, Németországba hajtják őket. A fájdalom tébolyában vergődő embert rávettem, kíséren el és közben gondolkodom, tudok-e valamit tenni érte. Buzgón kértem Kis Teréz segítségét és hamarosan a külügyi hivatalhoz értünk. Előtte két sor őrség is állt és a zsidóval együtt szó nélkül igyekeztem a bejáratához, gondolván magamban, bátraknak áll a világ az ilyen örült helyzetben. Egy karszalagos őrmester azonban megállított és igazolásra szó-

lított föl. Azt hittem jogosan, végünk van és nyomban lelének helyszínén, amint ez akkor teketória nélkül történni szokott. Mégis vakmerő lettem és megkérdeztem az őrmestert, milyen hadsereghez tartozik. Amikor honvédnek vallotta magát, még erősebb hangot használtam, mivel tartalékos tábori lelkes voltam, elővettem igazolványomat és kemény szóval érdeklődtem, mióta szokás a honvédségnél, hogy az őrmester igazoltatja a főhadnagyot. A jó fiú erre nagy zavarba jött, én meg védecemmel gyorsan besurrantam a kapun.

A földadat nem volt könnyű, mivel előző éjszaka hurcolták el szegény zsidó feleségét és anyját az óbudai téglagyárakból alakított gyűjtőtáborba, csak a kis fiúk maradt egyedül otthon. Arra kértem Czakót, hacsak lehet hozza ki a két nőt a táborból s azán rejtőzködjének el, ahogy tudnak. Annyi bizonyos, eljárása teljes és gyors sikerrel járt, mivel másnap az ember eljött megköszönni, amit értük tettem. Sajnos, többet Czakóval nem találkoztam és nem tudom, miként sikerült neki e bámulatos huszárvágás. Szökésem jóval később történt, akkor is csak ritkán váltottunk levelet és nem jutott eszembe érdeklődni nála, mi módon sikerült neki e nehéz művelet.

Bizony nagy kár, hogy annyira feledékeny voltam s azért csonka marad e rövid emlékezés, amivel Czakó Józsefnek tartozom, de legalább így a nyilvánosság előtt köszönöm meg neki, amit életében elmulasztottam. Ez is a keresztény szeretet nagyszerű ténye volt abban a földi pokolban, amely akkor mindenfelé dühöngött. Fogalmunk sincs róla, mennyi hasonló eset fordult elő abban az időben, a hősiesség csodái és mind feledésbe mennek, mert

nem akad jóformán senki, aki szakszerűen gyűjtené a rengeteg adatot, hogy megmutassa a világnak, mekkora jóságra képes a keresztény hit mindazokban, akik bátran és okosan szembeszállnak az egész környezettel, amelyen a bomlott zsarnokság uralkodik. Ez a mű lenne az új aranylegenda, századokra szóló tankönyv a jóság hatalmáról, mert kitűnik belőle, milyen nagyszerű tud lenni az ember, ha a szív parancsát követi.

VARGA LÁSZLÓ SJ

A magyar ifjakhoz

Írta: Petőfi Sándor

Lesz-e gyümölcs a fán, melynek nincs virága?
Avvagy virág vagy te, hazám ifjúsága? ...
Jaj az olyan kertnek,
Jaj még annak is, mert megverte az Isten,
Ahol, mint ti vagytok, magyar ifjak, ilyen Virágok teremnek!

Felhő alakjába lelkem átöltözik,
Ugy száll a hon fölött nyugattól keletig
Sötétben, csendesen;
Ha volna mennyköve, mint van a felhőnek,
Csapásitól, ifjak, sokan hevernétek
A port, élettelen.

Mert ti az életet meg nem érdemlitek,
Egész nagy csillagok voltak őseitek,
És ti? csak parányok!
Ne adja a balsors, hogy e szegény haza
Bajában reátok szoruljon valaha ...
Ti meg nem ónátok.

Szivetek mindig-nyílt-ajtajú palota,
Tódulnak, tódulnak seregestül oda
Víg, zajos vendégek;
Garázda népséggel telik meg a terem,
S ezek között helye nincs az örömtelen
Honfiérménynek.

Sziveteknek alig marad egy szöglete,
Ahol titkon magát pók gyanánt szövö be
A hazaszeretet,
S ez is csak addig van, míg jön az önérdék,
És azt javasolja, hogy lesöpörjétek,
Mint hitvány szemetet.

Oh mily gyöngék vagytok! kiknél a hazának
Fénye nem ér annyit, mint a hiúságnak
Mulanó csilláma.
Oh mily gyöngék vagytok! nap süthetne rátok,
S e helyett kis lámpa, melyet körülálltok,
Nyomorú kis lámpa.

Szent hazaszeretet, mibe márttam tollam?
Hogy dicső képedet híven lerajzoljam,
Oly híven, oly szépen,
Hogy megbüvöld, ki rád szemét fogja vetni,
Hogy örök tanyára tégy szert valamennyi Magyar kebelében.

Ti bálványimádók, hiúság rabjai!
Jertek, gyilkot fogok szivembe mártani,
Hadd feccsenjen vére
Szét fejeitekre... tán sikere leszen.
Tán megtértek tőle... jertek hozzám ezen
Új keresztelésrel

A munka keresztény szemlélete

Az ember életének jelentős részét munkája tölti ki és határozza meg. A munka fáradalmi, kellemtelenségei, de örömei is nagy befolyással vannak az ember életére, személyiségére. Munkánk által állandóan értékeket termelünk, legyen az szellemi vagy anyagi érték, mely nélkülünk nem jött volna létre. Ilymódon járulunk hozzá a rendezett és békés közösségi élethez. A gyárakban, az üzemekben, az irodákban, a háztartásban, a kórházakban és a szántóföldeken mindenütt azért folyik a munka, hogy az élet elviselhetőbbé, emberibbé, kényelmesebbé váljék. A munka tehát közreműködés a természet átalakításán, a világ építésén, részvétel Isten teremtő művében. A kinyilatkoztatásból tudjuk, hogy a teremtés nem fejeződött be, hiszen Isten állandóan fenntartja és kormányozza a világot, amely nem más mint folytonos teremtés, amelyben Isten munkatársaiként valamiképpen mi is részt veszünk. Nemcsak az erdő Isten alkotása, hanem a város is, mert azt a teremtés koronája, az ember építette fel. Amit az ember alkot, végső soron Isten teremtői műve.

A munka második nagy értéke, hogy egyesíti az embereket, mert a természet átalakításán, a világ felépítésén végzett közös munka kapcsolatot, szolidaritást létesít ember és ember, nép és nép között. De azért is, mivel munkánkkal másoknak szolgálunk. A szabó, a kereskedő, az építész, a rakodó munkás stb. másokat ruház, táplál, védelmez, mégha személyesen nem is ismeri azokat, akiknek szolgálatot tesz. Az egész társadalom sem más, mint kölcsönös szolgálatok bonyolult rendszere. De ezt a szolidaritást állandóan ébren kell tartanunk magunkban, tudatosítanunk kell, nehogy munkánk gépies legyen, az ember előmegesedjék, a világ lélektelen falanszterré váljék, amely a technicizmus korának igen nagy veszélye.

Nézzünk csak körül szobánkban: ha a falat szemlélem, az építészre, a kőművesre, a festőre kell hálásan gondolnom, aki azt megtervezte, verejtékes munkával kivitelezte; a bútorok az asztalos és kárpitos munkáját dicsérik. Az itt álló díszes vázán is rengetegen dolgoztak, miután anyaga a földből kikerült. De ugyanígy a legkisebb tárgy is: pl. ez a könyv, amely előttem fekszik, az író, a papírgyári munkás, a szerkesztő, a szedő, a könyvkötő össz munkájának gyümölcse, akik sokszor több világrészről kerülnek ki. Házunk megépítésén, nyugodtan mondhatjuk, tízezrek dolgoztak. De sokszor a mi munkánk is tízezrek szolgálatát jelenti. Így tehát az emberi munka az emberi együvértartozás egyik legfontosabb eleme.

De még valamit jelent a munka keresztény szemlélete. Munkánk által növekszik bele az örökkévalóságba, mivel a munka és az ezzel kapcsolatos szolidaritás által válunk emberibb emberré, életünk pedig e szeretetszolgálat által értékesebbé, nemesebbé, egyetemesebbé. Mert emberi személyiségünknek ez a közösségi kiteljesese-

Egyenlők és egyenlőbbek

Az ember megpróbálkozott már sokféle államformával. Korunk a demokráciával jegyezte el magát. Ebben látja az ideális államrendet, ettől reméli vágyainak megtestesülését, a szabadságot, jogot, rendet és a törvény előtti egyenlőséget, s minden gondjának-bajának orvoslását. A demokratikus államberendezkedés kétségkívül sok jót hozott, de — a mélyebben látók és gondolkodók mindjobban látják és tapasztalják azonban hiányosságait, gyengeségét, tökéletlenségét is: a szabadság könnyen szabadosságba csap át, ha az ember maga nem rakja magára az önfegyelmzés önként vállalt korlátait; a demokratikus jog és egyenlőség rendszerét, megfelelő védelem hiányában, könnyen kisajátíthatja egy-egy szélsőséges kisebbség a maga hasznára és a demokratikus államrend megbontására; de még a törvény előtti egyenlőség is mintha csak papíron volna meg, mert gyakorlatban, azaz a mindennapi életben egészen mást tapasztal az ember. A régi e tapasztalatukat egy keserű és minden nyelvben élő mondásban örökítették meg, mely így hangzik: «Egyik holló nem vájja ki a másik szemét!» Ezt bizonyítja az alábbi történet is.

Valaki autóbalesetet okozott. Pártbaráti körben vidám izogatóással töltötte el az estét és útközben, hazafelé menet autójával nekihajtott a másiknak. Bár a másik fél súlyosan megsérült, ő lelki nyugalommal folytatta útját a prominensek negyedében lévő bungalowja felé. Az ügy jogi része teljesen világos: baleset színhelyének bűnös elhagyása. Erre a BTK súlyos büntetést helyez kilátásba, az autóvezetők etikájában pedig egyenesen a legsúlyosabb bűnök egyikének számít. A bíróságok különös szigorral járnak el az ilyen tettel szemben. Legalábbis normális körülmények között. Vannak azonban kivételek is, mint éppen a mi esetünkben, ahol egy Frankfurt környéki város volt főpolgármesteréről van szó. Mert hát vele történt meg a fent vázolt kínos eset. A bíróság előtt aztán a volt főpolgármester úr megható mesét tált fel. A baleset után, — mondta — sokk-állapotban volt, no meg attól is tartott, hogy ő is megsebesült a baleset következtében. Az igazságszolgáltatás urai, ott a bírósági teremben, lássák tehát be, hogy számára nem volt más választás, minthogy olajra lépjen. S akárcsak évekkel ezelőtt a nürnbergi államügyésznél, akit hasonló eset miatt helyeztek vád alá, de aki orvosi bizonyítvánnyal is tudta igazolni a sokk-állapotot, — a magas bíróság itt is kegyes volt és belátó. Az egykori főpolgármestert fölmentette a baleset színhelyének bűnös elhagyása vádjáról és csak gondatlan-

dése alakítja, formálja ki örök boldogságunkat. Munkánk értéke és érdeme nem vész el, örökké fennmarad és el nem múló dicsőségünké válik.

ságból okozott súlyos testi sértés miatt ítélte el 600.— DM pénzbüntetésre.

Nagy volt erre a felhárdulás országszer- te, de még inkább, amikor az újságok a kísérőjelenségeket is szellőztették. A prominens-bungalowban megjelent balesetet kivizsgáló rendőrök «elfelejtették», vagy nem látták szükségesnek, hogy volt főnöküket előállítsák vér-, helyesebben alkoholvizsgálatra. S alig csukták be maguk mögött a bungalow ajtaját, megjelent ugyanott a helyi rendőrfőnök, hogy «emberi érzésből segítségét ajánlja fel» (— így, a volt főpolgármester a bíróság előtt). A mentségére felhozott baleseti sokk és a saját sebesülése miatti aggodalom nem is szerepel a rendőrök által felvett jegyzőkönyvben. Ez a verzió már egyedül csak a bírósági tárgyaláson került elő a kapott «emberi érzésből fakadó segítség» következményeként.

Ezek után tényleg nem lehet csodálkozni, hogy nagy volt a megbotránkozás és a jogos felháborodás. Nem, mert a volt főpolgármester játszi könnyedséggel kikerült a csávából, hanem mert a jogot és igazságot ilyen arcátlan módon meghamisították. A bűncselekmény ugyanis bűncselekmény, akárki követi el. Egy közönséges, névtelen halandó nem úszta volna meg a dolgot ilyen könnyen, sőt, egész biztosan alaposan elverték volna rajta a port. De egy államügyész, vagy egy főpolgármester, az kivétel! Egy jóbarát, aki mellesleg orvos, kiállít egy bizonyítványt a sokk-állapotról, és ki az, aki az ellenkezőjét be tudná bizonyítani?! Egy hasonló jóbarát, aki mellesleg a helyi rendőrség főnöke, «emberi érzésből» jogi tanácsokat ad (kérés nélkül is!) — és az emberi kapcsolatok útvesztőjében, meg a paragrafusok tekervényeiben máris elvérzik az igazságosság.

Nemrég írta valaki hazulról: protekció nincs többé, csak szocialista összeköttetések. A demokráciában ezt így mondjuk: kéz kezet mos; vagy: «Egyik holló nem vájja ki a másik szemét!»

Mi számunkra a tanulság mindebből? Talán az, hogy a törvény előtti egyenlőség mégsem olyan valami, ami automatikusan együttjár a demokráciával. Ennek és sok minden más ígéretnek a megvalósítása, sok emberi problémának a megoldása nem az államformától, egy demokratikus államberendezéstől, hanem egyedül polgárainak lelkiületétől függ. A legeszményibb államforma is csak annyit ér, mint amennyi készség és jóindulat van polgárai lelkében a kítűzött eszmények és nemes célok megvalósítása iránt. S a legjobb, a legeszményibb államrend sem tudja nélkülözni az embert, a keresztény embert, aki Isten előtti felelőssége tudatában vállalja a jog, az igazság és a szabadság megvalósítását saját önzése és rosszul értelmezett egyéni érdekei ellenére is.

Öt éve folyik az írek véres vitája

Észak-Irországból az elmúlt év végén az angol hadsereg közegei megállapították, hogy az IRA, az Ir Republikánus Hadsereg illegális terrorszervezete szovjet eredetű fegyverekkel rendelkezik. Az IRA bejelentette: a jövőben még több ilyen gyártmányú fegyvere lesz.

Ezekkel a fegyverekkel embereket ölnek s a tájékozatlan szemlélő még mindig egykönnyen úgy véli, hogy keresztények fordítják egymásnak fegyvereiket s Észak-Irországból vallásháború folyik. Ezt az általános hiedelmet azonban a probléma alaposabb vizsgálata cáfolja, s jóllehet katolikus és protestáns szembenállókról szól a krónika nap mint nap, az igazság az, hogy az északírországi vérontás domináló oka és eleme nem a vallási kérdés, nem felekezeti versengés, hanem történelmi okokban gyökerező hatalmi, társadalmi, szociális, sőt, csaknem osztályharcos ellentét.

A probléma történelmi magva: a brit sziget uralmi vágya az ír sziget, a «zöld sziget» felett. A 17. században — éppen a jelenleg Angliához tartozó Ulster tartományban — a brit politika azért ritkította a katolikusok sorait, mert ők voltak a függetlenségi törekvések legelszántabb hordozói. Ezek erejét akarták korlátozni azáltal, hogy a brit szigetről küldtek át telepeket. Szegény skót presbiteriánusok és Cromwell katonái voltak az új betelepülők, akik nagykiterjedésű földeket kaptak és ily módon meggazdagodtak, uralkodó réteggé váltak. A telepítésnek gyarmatosító jellege volt: egy a szigeten kívüli hatalom küldött egy felsőréteget, amely kormányozta a kelta őslakosságot. Itt van a mai konfliktus eredete s az akkor kialakított helyzet lényegében ma is érvényes: a harc kelták és angolszászok, heloták és urak között folyt.

Ehhez járult a kétségtelen felekezeti megosztás, a katolikus-protestáns különbözőség, de ez csak harmadik és nem a legfontosabb eleme a szembenállásnak. Nem vallásháború folyik ma sem, hisz nem hit-tételeken vitatkoznak, a szenvedélyeket nem valamely vallási dogma szítja, mint ahogy szervezetileg sem egyik vagy másik felekezet egyházi szervezete tartja fenn a konfliktust.

Ötödik esztendejébe lépett a véres vita, amely kezdetben polgárjogi mozgalomként indult, jogos politikai és szociális követelésekkel. 1968-ban a polgárjogi mozgalom a «katolikus» lakosság egyenjogúságát akarta elérni. Ulsterben a lakosság kétharmada «protestáns», egyharmada «katolikus». De a probléma itt sem a hitvallásban van, hanem abban, hogy ez az egyharmad a szó legszorosabb értelmében politikai kisebbség: a választói törvény olyan, hogy a kisebbség soha nem juttat-

hat a parlamentbe kellő számú képviselőt, ennek folyamánként nincs politikai érdekképviselése. Érdeke pedig volna elég, mert nemcsak kisebbség, hanem — ez a szegény népelem. Anyagi boldogulásának mesterséges akadályai vannak: ők végzik a nehéz munkát a kevesebb bérért. Harmadik nagy sérelem: a lakástörvény, amely akadályozza a lakásviszonyok egészségesebbé tételét. Mégpedig éppen ez a kisebbségi népelem volna legjobban rászorulva nagyobb lakásokra, mert ez a szaporább. A «katolikusok» körében nagyobb a gyermekáldás, a gyermekek vállalása. Ez ismét politikai-hatalmi következménnyel járhat: a számszerű kisebbségből idővel többség lehet, de legalábbis kiegyenlítődik az arány. A számszerű növekedés pedig a kisebbséget alkalmassá teszi egyenjogúsága kiharcolására, az egyenjogúság fokozódása viszont a történelmileg privilegizált réteg kiváltságainak lefaragásával és végső fokon elvesztésével jár. A «protestáns» túlzók ezt a fejlődést akarták megakadályozni, amikor az 1968-as polgárjogi mozgalom ellen agitáltak s a mérsékelt, bölcs, és reformbarát ulsteri miniszterelnököt, saját emberüket, Terence O' Neill kapitányt megbuktatták.

Azóta a «sátáni körforgás» egyre tart s évről-évre több áldozatot követel. 1969-ben 13 halott volt, 1970-ben 20, a rákövetkező évben 173, tavaly, 1972-ben már 467. Visszatekintve az is megállapítható, hogy a terror, illetve a halálos áldozatok növekedését két intézkedés csak fokozta. Az egyik: 1971 augusztus 9-én a hatóságok elrendelték az előzetes őrizetbevételt; ennek rakciójaként a «katolikus» terror vált aktívabbá. A másik: 1972 március 24-én az ulsteri parlament és kormány helyett Anglia vette át a főhatalmat; ennek következményeként viszont Belfastban összeomlott a mérsékelt unionisták befolyása és a «protestáns» radikálisok fegyveres szervezete megindították az ellen-terrort, épp akkor, amikor a brit haderőnek már-már sikerült az IRA-t elszigetelni a «katolikus» lakosság körében is.

Inter duos litagantes tertius gaudet, — és ez a harmadik a két küzdő között minden szabadság ellensége, a Szovjetunió. A szovjet fegyverek nem véletlenül kerülnek Észak-Irországra, s az sem véletlen, hogy az IRA legradikálisabb elemei között egyre több a marxista ideológia megszállottja. Az a vélemény se ritka, hogy bizonyos világpolitikai erőknek jól jön, ha Ulster, az ulsteri probléma Anglia «Vietnáma» lesz, s e nagy demokrácia életerejét évről-évre jobban igénybe veszi, s erkölcsi-politikai tekintélyét egyre jobban megtépdázza.

Londonnak és Dublinnak — és a szabad világnak — eminens érdeke, hogy megta-

lálja a probléma közös megoldását. Erre vannak is biztató jelek, Heath és Lynch miniszterelnökök legutóbbi találkozója meglehetősen konstruktív volt. Ezenkívül van a kérdésnek egy fontos aspektusa: Nagybritannia és az Ir Köztársaság egyaránt az Európai Közös Piac tagja lett — a kérdés európai kérdés, s a nagyobb hazába való közös beintegrálódással ki lehetne húzni a probléma méregfogát. A polgárjogi mozgalom kívánságait teljesíteni kell, a 20. század integrálódó Európájában nem tartható fenn a másodosztályú állampolgárok anakronizmusa. És ahogy a két ősellenség, Franciaország és Németország megegyezéssel, a népakarat kinyilvánításával rendezte az oly viharos Saar-vidéki kérdést, Ulster problémájának is lehet európai szellemű megoldása.

CSONKA EMIL

Hegedüs László honfitársunkat hátgerinc töréssel operálták s ennek súlyos következményeképpen majdnem teljes mozgatlanságban kell élnie. Szeretettel arra kéri olvasóinkat, hogy küldjenek számára használt bélyegeket. Így reméli, hogy kapcsolatot talál a külvilággal, magyar honfitársakkal, de a bélyegek csekély jövedelemhez is hozzájuttatnák. A szerkesztőség figyelmükbe ajánlja kérését. Címe:

Mr. L. Hegedüs, 14 Grand Rue,
42400 - Saint-Chamond (France)

MISSA SOLLEMNI

Beethoven-hangversenyen
a Mátyás-templomban
1952 novemberében

Kegyetlen idők megtört fénye
borongott az ódon szentegyházban,
kopott, meggyötört ember-lények
üdültek Beethoven-hozsannában.

Egyik padban szomorú asszony
ült, mellette szép kékszemű kislány.
Arca csupa gond, miből szabjon
ruhácskát és miből élnek eztán.

A KYRIE moll hangon könyörgött,
halk futamokban pengett a hárfa.
A GLORIA dobszóval dübörgött
szárnyaló szerífi harsonába.

A kislány egyre csak a kórusra nézett,
szinte belepirult mirtusz-arca,
nefelejcs szemében muzsika ígézet,
szösze fejét az ütemre ringatta.

Halhatatlan mestere minden időknél,
zenében feloldódott e tiszta lélek,
az égből most boldog mosollyal szemléled
ezt a nagy sikerét örökszép misédnek.

Laborcy Alfréd

Kovács Sándor szombathelyi püspök

1893 – 1972

Kovács Sándor szombathelyi megyéspüspök életének 80-ik, papságának 58-ik, püspökségének 29-ik évében Budapesten 1972 december 24-én reggel a halottak szentségével megerősítve, hosszas, de példás türelemmel viselt súlyos betegség után az Úrban csendesen elhunyt.

Kecskeméten született 1893 jún. 11-én. Ugyanott végezte gimnáziumi tanulmányait a piaristáknál. A teológiát Vácott kezdte, majd az Augustineum tagjaként a Bécs-i egyetemen folytatta. Pappá szentelése 1915 okt. 14-én volt. Két év múlva már a püspöki aulában kapott beosztást, 1928-ban pedig szülővárosának, Kecskemétnek lett plébánosa. Lelkipásztori munkáját egyházi felettes hatósága elismeréssel honorálta: hamarosan c. apát, főesperes, majd pápai prelátus lett.

Közvetlen az első német megszállás előtt, 1944 márc. 17-én XII. Pius pápa szombathelyi püspökké nevezte ki. Ugyanakkor lett Mindszenty József veszprémi és Hamvas Andre csanádi püspök. A zavaros helyzetre való tekintettel azonnal küspökké szentelték őket, így Kovács Sándor márc. 25-én foglalta el szombathelyi püspöki székét. Jelmondatává ezt a szentpáli igét választotta: «Evangelizare investigabiles divitias Christi — Hirdetem Krisztus felfoghatatlan gazdagságát.» Első körlevelé-

ben bejelentette, hogy egyházmegyéje papságának spirituális akar lenni.

Mikor a háború borzalmi rázudultak az országra, Szombathely sem kerülhette el sorsát. 1945 márc. 4-én bombák hullottak a székesegyházra, mely kívül-belül súlyos sérüléseket szenvedett. A nép könnyekkel adózott, látva a gyönyörű székesegyház pótolhatatlan veszteségeit, Kovács Sándor azonban azonnal meghirdette az újjáépítést. Szava lelkes visszhangra talált hívei körében és az újjáépítés oly gyorsan haladt előre, hogy a helyreállított székesegyház Minszenty József hercegprímás 1947 szept. 7-én felszentelhette az egész magyar püsköki karnak és százezres hívő tömegnek jelenlétében.

1968-ban súlyos műtéteken esett át a megyéspüspök, melyeket szerencsésen átvészelt s újra átvehette egyházmegyéje vezetését. A II. Vatikáni Zsinat minden ülésszakán résztvett s annak liturgikus reformjai végrehajtására felállított Országos Liturgikus Tanácsnak ő lett az elnöke. Jelentős munkát végzett ebben.

Kovács püspök kiváló szónok hírében állott. 1965-ben «Isten embere» címmel adták ki válogatott beszédeit. Cikkei az az Egyházi Lapokban és Eucharisztikus Értesítőben jelentek meg.

Főpásztori életművének elismerésül az az egyházmegye papsága és hívei szeretettel köszöntötték a Püspök Atyát 1965-ben aranymiséje és 1969-ben 25 éves püspöki jubileuma alkalmából.

A II. Vatikáni Zsinat rendelkezésének szellemében 75-ik életéhez közeledve, 1968 máj. 25-én a szombathelyi egyházmegye kormányzásáról lemondott, amire egészségi állapota is éppen elég okul szolgált. VI. Pál pápa elfogadta a lemondást s 1972 márc. 23-tól mint nyugalmazott megyéspüspök élt Szombathelyen haláláig, de az Országos Liturgikus Tanács Elnökségében lemondása után is megmaradt.

Befejezésül saját szavait idézzük, melyeket 1972 márc. 23-án, egyházmegyéje átadása napján intézett a Szombathelyi Székeskáptalan ünnepi ülésén a jelenlévőkhöz (az első sorok egy katolikus költő verséből valók): «Az élet örök búcsúzás, oh bárcsak tudnánk távozáskor fényt hagyni, mint a Messiás. — Messiás nem vagyok, de alázatos szolgálója, akire a fényt és életet bízta, hogy mindenütt tovább adjam, közvetlenül papjaimnak, és papjaimon keresztül a híveknek. Kettőt hagyok nektek örökségbe: az Ige világosságát és az eucharisztikus áldozat erejét.»

Az eucharisztikus Krisztus adjon neki örök nyugodalmat!

V. L.

Beszámoló a «Bakony» téli táborról

Már ez a beszámoló tulajdonképpen, — befejezését illetően már az idej munkájára esik, — mivel az 1972-es év utolsó cserkészeseeménye volt, — emlékezzünk meg már itt róla...

A tavalyi, kemateni téli tábor vidám napjai, emlékei, úgy látszik, sokakban megmaradtak, mert az idej «Téli táborra» a tavalyi létszám «duplája» jelentkezett... A kerületnek ilyen magas létszámú téli tábor még soha nem volt! Hiszen 87 fővel elindulni, 6 országból összejönni, 2257 méterrel magasabbra már maga nem kis teljesítmény... és ha ehhez még a kísérő 28 tagú szülői «különítményt» is számoljuk, 115 főre kell a résztvevők számát kijavítani. A Dolomitok déltiroli részének kedves falucskája — Bruneck városa mellett — volt idén a «Téli tábor» színhelye. Két nagy házat béreltünk ki erre a célra: a leányoknak a «Pension Ploner», míg a fiúknak a «Pension Trayle» szolgált támaszponttal. Sajnos, a két ház nem volt közvetlen egymás mellett s így bizony az esti szabadidő kihasználása a közös együttlétre csak részben volt lehetséges «helyszűke» miatt. No meg: két penzió... két konyha! (Két szakács) És míg a leányoknál este bécsiszelet volt, a fiúk húsos makaróniban keresték a húst. Persze ez nem volt mindig így, s csak a «rosszmájú» fickók színezték ki a szerintük «éhező» fiúk hely-

zetét... Viszont, ha a fiúknál volt jobb a koszt, másnap a leányok panaszkodtak a nem fogyókúrázók számára rendelt ételre. De hát a sielés mindent pótol!... Igaz, a környéken nem volt hó... no és erre?... minden sielő az egész környékről hozzánk jött sielni! Volt is a csúcson tömege az embereknek. Persze nekünk is jutott a hóból. S Leventebá vezetésével, Karcsibá, Emese, Judit, Laci, Évi segítségével tanult a társaság sielni. Sok vidámság, nevetés, bukdácsolás és esés tarkította a napokat s adott vidám hangulatot az estéknek.

A vidám Szilveszter, kedves esti mókák, éneklések, no meg a tánc bizonyára sokakban kedves emlékként élnek még. Ezt bizonyítják az azóta befutó levelek, — köszönve, hogy ők is ott lehettek!... Sok kedves új arcot láttunk, új barátokat szerztünk! A «svédek» nem kis áldozattal jöttek és mentek... s Solymár atya vezetésével szerencsésen haza is értek Stockholmba! Kanadából Medgyessy Krisztina és Bolla Margit látogatta meg a «Téli tábor»! Örültünk a kedves torontói vendégeknek! — De meglátogatta a tábor a kastli gimnázium leánycsapatának parancsnoknője, Sr. Szűcs Donatilla nővér, aki két kedvesnővérral érkezett oda. De ott volt Kardos Pistabá, a kastli fiúcsapat h. parancsnoka is családjával, — nem is beszélve a cserkészszülők nagy számáról!..

És noha a környéken nagy meghűléses nátha járvány volt, — hála a tábor kitűnő orvosának, Szász Leventének, — mi pár lázas beteg kivül, megúsztuk! Igaz, kiló szám fogyott a «jobbál-jobb» orvosság! És mivel minden tábor akkor jó, ha a vége jó, búcsúztunk fájó szívvel, azzal a gondolattal, hogy jövőre ismét találkozunk «valahol a nagy hegyek között» a «Mátra Téli Táborán»! Hurrá!

Gyurkabá ker. vt.

Lengyel egyházi vezetők arról panaszkodnak, hogy helyi KP-vezetők főként az ifjúság körében igyekeznek megnyírbálni a vallászsabadságot. Míg az egyház és az állam kapcsolatainak rendezésére törekszik, nevelésügyi szervek a fiatalság hitoktatását ellenőrzésük alá akarják vonni. Lengyelországban — mint Magyarországon is — az iskolákban nincs hitoktatás, azt az egyház szervezi meg ún. iskolán kívüli hitoktatással.

VI. Pál pápa üdvözlő sorokat intézett Sidarouss kardinálishoz, a Rómával egyesült alexandriai kopt pátriárkához, püspökké szentelésének 25. évfordulója alkalmából. A latin nyelvű írásban a pápa méltatja a pátriárka fáradhatatlan munkáját a hit megőrzéséért, egyben emlékeztetett a nagy hithirdető példaképre, Szent Márk evangélistára, aki Alexandriában szenvedett vértanúhalált.

HIRDETÉSEK

HIVATALOS FORDÍTÁSOKAT

magyar-német és német-magyar nyelven olcsón és gyorsan elkészíték, — Ausztria és Svájc területére is!

Wilhelm Divy

All. vizsgázott törvényszéki hivatalos fordító és tolmács.

799 Friedrichshafen, Linderstr. 50

HAZAI HENTESÁRU

1 kg paprikás szárazkolbász	DM 12.—
1 kg paprikás friss kolbász	10.60
1 kg véreshurka	6.40
1 kg májashurka	6.40
1 kg paprikás szalonna	7.—
1 kg tokaszalonna	7.—
1 kg disznósajt	8.—
1 kg füstölt sonka	16.—

Minden csütörtökön friss tepertőt!

Utánvétellel és csak belföldre (5 kg-on felül portómentesen) szállítunk.

Taubel Mihály hentesmester

6710 Frankenthal/Pfalz

Peter-Rosegger-Str. 3. Tel. (06233) 92 58

MAGYAROS MÓDON KÉSZÍTETT ÉS ÍZESÍTETT WURSTSPEZIALITÁTEN

per Post minden időben megrendelhető.

Garantált prima áruk!

1 kg Paprikawurst, főzni, vagy sütni	DM 10.—
1 kg Száraz kolbász	12.—
1 kg Gyulai kolbász originál	18.—
1 kg Herz szalámi	18.—
1 kg Disznósajt, erős és gyenge fűszerezéssel	7.—
1 kg Májas, paprikával	8.—
1 kg Fehér füstölt szalonna	7.—
1 kg Főtt paprikás tokaszalonna	8.—

Ezenkívül:

1 kg Schwarzwälder Schinken	16.—
1 kg Schwarzwälder Speck	12.—

30.— DM-en felül portót nem számolunk.

Viktor Pál, 7063 Welzheim

Joh. Sebastian Bach Str. 19.

Telefon: 07182 / 67-36

DIÓSZEGHY TIBOR HITES TOLMÁCS ÉS FORDÍTÓ

(magyar-német és német-magyar), Németországban: tanácsadás állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, peres ügyekben segít. (Tel. 02101/61317) D - 404 Neuss, Daimlerstr. 249.

ELADÓ BUDÁN EGY KÉT SZOBÁS,

hallos, összkomfortos öröklakás. Jelige: «Öröklakás». Válaszokat a Gazdasági Bizottsághoz, 7 Stuttgart 1, Werastr. 63. címre kérem.

ERDÉLYI MAGYAR IRODALOM BARÁ-TAINAK KÖRE:

A balladásszépségű Erdély üzenetét, várását szeretnénk, a Romániában élő magyar írók és költők megismertetésén, műveiknek bemutatásán keresztül ott-honodba vinni.

Könyveinket előjegyzési árban, kedvezményesen küldjük baráti körünk tag-jainak.

Kérjed részletes tájékoztatókat, árjegyzékünket, melyet 1 db. nemzetközi coupon ellenében azonnal megküldünk.

Nem üzletelni, csak szolgálni kívánunk!

Fáth - Versand, Würzenbachstr. 52.

CH - Luzern

Szitnyai Zoltán májusban lesz 80 éves. A nemzeti eszméhez hű, kiváló magyar írónk élete alkonyát tegyük könnyebbé azzal, hogy rendeljük Szellemi tájakon c. irodalmi korrajzát. Ára 25.— DM és portó. Autogrammal ellátott számozott példány 50.— DM. Könyvrendelés az írónál:

Ferd. Raimundstr. 18.

A - 5026 Salzburg, Austria.

Egyházi folyóirat alapította meg: «Elgondolkoztató, hogy alig néhány óras utazás ellenére soha vagy csak ritkán hallanak szentbeszédet szórványokban szét-szórta élő hittestvéreink.»

Stúdió Igeszolgálat hangszalag segítségével igyekszik mindenhová eljuttatni a szentbeszédet. Egy «Compact Cassette» négy vasárnap igeszolgálatát közvetíti és akinek van magnó lejátszó készüléke, az bármikor meghallgathatja az igeszolgálatot. — A Stúdió Igeszolgálat hangszalag doboz megrendelhető Nyugatnémetországban: G. P. Daniel D - 8305 Ergoldsbach, Lindenweg 15.

Orissa indiai állam legfelső bírósága törvényellenesnek nyilvánította azt az 1968-ból származó törvényt, amely az egyházak missziós tevékenységét gátolja. A határozat utalt arra, hogy az alkotmány garantálja a vallások terjesztését. Tilos azonban a hittérítés akkor, ha erőszakkal, vagy csalással történik.

Rómába jövő

zarándokoknak és turistáknak kellemes szobát, jó ellátást és magyaros vendégszeretetet nyújt a SZENT ISTVÁN ZARÁNDOKHÁZ.

Kápolna. Szép kert. Parkolási lehetőség.

Teljes penzió jelenleg 6.50 dollár.

Márciustól október végéig jóval előbb kérjen szobát.

Máskor is tanácsos a levélbeli jelentkezés.

Cím: 00151 Roma, Via del Casaletto, 48. Tel. 5373319

Kedves Olvasóink!

Az Életünk anyagi helyzete a múlt évben valamit javult. Ezt azoknak köszönhetjük, akik a lapra előfizettek. Igen fontos, hogy sok előfizetője legyen a magyar katolikusok lapjának, mert csak így tudjuk biztosítani a jövőre is annak anyagi helyzetét.

Arra kérünk minden Olvasót, rendezze már most előfizetését az idei évre, mivel a lelkészek csak így tudják elkészíteni terveiket az egyházközségi lappal kapcsolatban. — Szerkesztőség.

Hogyan lehet előfizetni az Életünkre?

Az Életünk terjesztői a helyi magyar lelkészek; ők küldik meg kívánatra a lapot területükön a híveknek.

Az előfizetési díjat, mely 1973 január 1-től

10.— svájci frank,

vagy annak megfelelő valuta, az illetékes magyar lelkésznek fizessük be.

Csak onnan forduljunk közvetlenül a kiadóhivatalhoz, ahol a lelkész hiányzik, vagy valamilyen oknál fogva nem terjesztője a lapnak.

Európán kívüli rendeléseket a központi hivatal intéz,

Címe:

Életünk (Unser Leben)

Frongartenstr. 15.

9000 - St.Gallen (Schweiz)

Az előfizetés tengerentúlra is

10.— svájci frank; ha azonban

légipostával kéri valaki a lapot,

20.— svájci frank, vagy annak megfelelő más valuta.

Figyelem!

Svájci olvasóinkat arra kérjük, hogy 1973 január 1-től az Életünkre vagy a St.Galleni, vagy Lausannei magyar missziónál fizessenek elő.

Svájc egész területén csak két terjesztőnk van:

Vecsey Lajos és Rába Lukács.

Címük:

Dr. Vecsey Lajos

Fernblick

9053 - Teufen. AR

P. Rába Lukács

Av. des Bergières 59.

1004 Lausanne.

Rövid hírek

Augsburgban Szent Ulrich halálának ezredik évfordulója alkalmából «Suevia Sacra» címmel a délnémet terület eddigi legnagyobb méretű, románkori művészeti kiállítását készítik elő. Ez a 7. századtól a 13. századig mutatja be az aranyművészet, az üvegfestészet, plasztika, elefántcsontfaragás, és textilkészítés legszebb emlékeit. A 220 kiállított tárgyat 10 európai és tengerentúli országból gyűjtötték össze. A kiállítás előreláthatólag június 30-tól szeptember 16-ig lesz nyitva.

Csehszlovákiában jelenleg is közel 6 ezer szerzetes él, közülük 4 ezer szerzetesnő. Az utánpótlás ebben az országban is nehézségekbe ütközik. A kolostorok lakói így természetesen egyre inkább elöregednek.

Pakisztánban az utóbbi hónapok során észrevehető nyomás nehezedik a keresztényekre. Az ország 60 millió lakosából 97,2 % iszlám, 1,5 % a hinduizmus követőinek vallja magát. A keresztények száma mindössze 1 %. Kormánykörökben is elhangzottak már olyan kijelentések, hogy kívánatos lenne a misszionáriusokat az országból mielőbb kiutasítani. Bhutto pakisztáni elnök rendelkezésére 1972-ben már államosították az összes missziós iskolákat, ezzel az egyházat egyetlen nevelési alapelehetőségétől fosztották meg.

A keletberlini egyházmegye az idén őszszel ünnepli a Szent Hedvig templom felszentelésének 300. évfordulóját. Az ünnepekre Bengsch kardinális meghívta mindkét Berlin lakosságát, mert — mint mondotta — a katedrális most azok is felkereshetik, akiknek ez hosszú ideig nem állt módjában.

A Vatikánban január végén közzétették a betegek szentségének új szertartását. A pápa rendelkezése szerint a szertartás azt hangsúlyozza ki, hogy a szentkenet szentsége nem a haldoklók, hanem a betegek szentsége. Az egyes országok nyelvére legkésőbb 1974 január 1-ig kell a szertartás szövegét lefordítani és alkalmazni.

Svédország az idén ünnepli Szent Birgitta halálának 600. évfordulóját. A nagy misztikusra való emlékezés jubileumi ünnepeit szülőfalujában és működésének színhelyén, Vadstena-ban júliusban tartják.

Indiában Szent Tamás apostol halálának 1900 éves évfordulója alkalmából Gandhi miniszterelnök-asszony méltatta a kereszténység szerepét India újjáépítésében. Egy Újdelhiben tartott nagygyűlésen főleg a keresztények szociális tevékenységét méltatta és továbbra is vallásszabadságot ígért számukra. Mint mondotta, India büszke arra, hogy bár négy vallás szülőhazája, befogadta a világ más nagy vallásait is.

Thor Heyerdahl tudós kutató, aki hajótjaira világhírnévre tett szert, egy lapnak adott nyilatkozatában kijelentette: Számomra Krisztus a legnagyobb személyi-

ség, aki valaha a földre lépett. Ha az emberiség annak csak egy töredékét valószínű meg, amire Krisztus nekünk életével példát mutatott, biztosítva lenne az emberiség számára a béke is.

A jeruzsálemi latin pátriárkátus területén, amelyet 1099-ben alapítottak és 1847-ben állították vissza, 50 ezer fölé emelkedett a keresztények száma. A pátriárkátushoz a volt Palesztina területe, Jordánia és Ciprus szigete tartozik. A központi szeminárium Betlehem közelében működik.

Nagy-Britanniában a fiataloknál az utóbbi években ijesztően emelkedett a művi vetélések száma. Amióta az országban hivatalosan engedélyezték a terhesség megszakítását, tehát 1967 óta a 16 éven aluli lányoknál a művi vetélések száma 500 %-kal emelkedett.

Szlovákiában két katolikus papot ítélték el, mert egy ateista temetésénél a hit nélküli halál reménytelenségét állították előtérbe. A bíróság kijelentésüket büntetendő rágalomnak minősítette. Mindkét lelkészt több évre eltiltották hivatalától és szabadságvesztésre ítélték.

A Vatikáni Posta a 40. Eucharisztikus Kongresszus alkalmából, amelyet Ausztráliában tartottak, külömbélegeket hoz forgalomba. A 25 lírás bélyegen a kongresszus jelvénye, a 75 líráson a helyreállított Pieta szobra, a 300 líráson pedig a melbournei katedrális látható.

Koppenhágában a katolikus Szent Anna iskolát a nyári szünetre turisták rendelkezésére bocsájtják, hogy anyagi bevételekhez juttassák az iskolát és az egyházközösséget. A vezetőség ezt a lépést azzal indokolta, hogy a dán katolikusok a várostól csak nagyon csekély támogatást kapnak terveik megvalósításához.

A bolíviai belügyminisztérium 100 Bolíviában élő külföldi lelkészt és szerzetesnővért fenyegetett meg kiutasítással. Az érdekelteknek azt ajánlották, hogy rendezzenek vasárnapi gyűjtést hazautazási költségeik fedezésére. Banzer elnök hatalomátvétele óta feszült a helyzet az egyház és az állam között és ez az utóbbi időben még jobban kieleződött.

Regensburgban, ahol az egyházak közös telefonszolgálatát nemrég vezették be, az első napon 140-nél többen vették igénybe. A telefonálók több, mint kétharmada hosszabb beszélgetést kért a lelképásztoroktól.

Lengyelországban 91 tudóst nevezett ki az államtanács egyetemi tanárrá. Közülük három a varsói katolikus teológiai főiskola tanára. A kinevezéseket Jablonszki államelnök nyújtotta át.

Az Életünkben megjelent frásokért minden tekintetben azok szerzői felelősek.

Lapzárta a hónap 15-én, hirdetéseket pedig csak a hónap 12-ig fogadunk ell

Az Életünk

elfogad hirdetéseket,
azok közlését kérjük

a Gazdasági Bizottságon keresztül

P. Szőke János címén beküldeni:

D. Stuttgart 1,

Werastr. 63.

Telefon: 43 37 86

A nyomda a Gazdasági Bizottság megkerülésével nem fogad el hirdetést.

VECSEY JÓZSEF könyve:

Emlékezés

Mindszenty bíboros édesanyjára

közel 300 oldalon mutatja meg, hogyan forrott össze csodálatos egységbe a magyar primás életével egy finom és eszes falusi asszonynak, édesanyjának élete.

A kötet 32 képet is tartalmaz műnyomó papíron a bíboros és édesanyja életéből.

A könyv ára 19.— svájci frank, — 4.50 US dollár, — vagy annak megfelelő más valuta.

Megrendelhető:

a Magyar Nyomdában

(Ungarische Buchdruckerei)

9000 St.Gallen, Frongartenstr. 15. Schweiz.

Életünk

Az európai magyar katolikusok lapja

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Vecsey József

Szerkesztőség és nyomda:

Ungarische Buchdruckerei,
9000 St.Gallen, Frongartenstr. 15.
(Schweiz)

Telefon: (071) 22 55 28

Előfizetés 1 évre: 10.— svájci frank,

Egyes szám ára: 0.80 svájci frank,
vagy annak megfelelő más valuta.

É l e t ü n k — Unser Leben

Monatschrift für die ungarischen
Katholiken in Europa

Redakteur und Herausgeber:

Dr. Josef Vecsey

Redaktion und Druck: Ungarische
Buchdruckerei, 9000 St.Gallen,
Frongartenstr. 15. (Schweiz)

Telefon: (071) 22 55 28

Kto.Krt. 603 Ungarische Buchdruckerei
Sparkassa der Administration
St.Gallen.

Bezugspreis jährlich: 10.— Sfr.